

**Vega
verneområdestyre**

Møteinnkalling

Utvalg: **Vega verneområdestyre**
Møtested: , Vega verdensarvsenter
Dato: 04.03.2022
Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 9/22	Godkjenning av møteinnkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 10/22	Budsjett 2022 - midler til tiltak i verneområdene		2021/7900
ST 11/22	Midler til drift og planarbeid 2022		2021/7900
ST 12/22	Søknad dispensasjon - bygging / renovering av fjøs - Hysvær / Søla landskapsvernområde		2022/892
ST 13/22	Søknad om felling av inntil ti otere før hekkesesongen 2022 i Vegaøyen verneområde		2022/1382
ST 14/22	Søknad om dispensasjon til bruk av drone og ubemannet modellbåt - Hysvær/Søla landskapsvernområde - NIVA		2022/1375
ST 15/22	Klage på vedtak - byggesak - Hysvær 31/9 - Hysværøyen grunneierlag		2021/1995
ST 16/22	Årsmelding for Vega verneområdestyre 2021		2017/1882
RS 1/22	Høringsnotat - forslag til åpning av kysstrekket fra Trøndelag til Vega for kommersiell taretråling		2020/1312
ST 17/22	Eventuelt		

ST 9/22 Godkjenning av møteinnkalling og protokoll fra forrige møte

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	10/22	04.03.2022

Budsjett 2022 - midler til tiltak i verneområdene

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre tar tildelingen av tiltaksmidler på 700 000 kr til orientering. Tildelingen er ekskludert MVA og brukes i samsvar med budsjettforslagene i denne tabellen:

Tiltak	Navn	Foresått 2022	Budsjett 2022
1	Beiting Holandsosen naturreservat	30000	30000
2	Beiting Hysvær/Søla LVO	30000	30000
3	Beiting Kjellerhaugvatnet NR	30000	10000
4	Slått i Lånan	91500	70000
5	Fjerne spredt sitkagran	150000	64500
6	Slått i Skjærvær	70000	40000
7	Slått i Flovær	22000	22000
8	Slått i Muddvær	30000	30000
9	Hogst av sitkagran av skogsbrukselever	40000	25000
10	Informasjonsmateriell på norsk, engelsk og tysk	32000	0
11	Utedo på Søla	30000	30000
12	Utedo i Lånan	30000	0
13	Fuglekikkerhus	150000	150000
14	Utarbeiding av nye verneplakater	50000	30000
15	Marin forsøpling og informasjon	25000	25000
16	Utbedring av jordkjeller	5000	5000
17	Bekjempelse av predator (mink)	21500	21500
18	Bekjempelse av predator (kråke)	12000	12000
19	Informasjon og annonsering	30000	10000
20	Vedlikehold og utbedring av beitegjerde	20000	6000
21	Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	7000	5000
22	Plukking og klipping av sitka i Kjeller, Holands og Hysvær	20000	20000
23	Befaring i verneområdene med båt	30000	0
24	Lyngsviing i Holandsosen	4000	4000
25	Klipping Holandsosen	10000	10000
26	Tistel Hysvær	10000	10000
27	Ferdseplakater Flovær, Søla, Skjærvær, Hysvær, Lånan	60000	30000
28	Uforutsette utgifter	10000	10000
	Sum	1050000	700000

Vurdering

Tildelingen er gjort i form av en pott. Det innebærer at Vega verneområdestyre har frihet til å kunne overføre midler mellom de ulike tiltakene innenfor potten dersom det skulle bli behov for det. Det gjør forvaltningen av midlene mer effektivt samt sikrer at de kan brukes der behovet viser seg å være størst.

Vega verneområdestyre fikk 700 000 kr under årets tildeling av tiltaksmidler. Det er 350 000 mindre enn omsøkt. Derfor er det behov for å justere budsjettforslaget for 2022. Tiltak nr. 1, 2, 7, 8, 11, 13, 15-18, 22, 24-26 er ikke justert ut fra det som er omsøkt, fordi verneområdeforvalter anser det slik at tiltakene ikke kan gjennomføres med et lavere beløp.

Tiltakene i verneområdet som berører formålet til LUF-midlene (Landbrukets utviklingsfond) er beiting i Holandsosen, Kjellerhaugvatnet, Hysvær og Søla. Kostanden for disse tiltakene er derfor høyere enn det som er budsjettert med her, men resten betales ut fra LUF-midlene. Tiltak nr. 3 beiting i Kjellerhaugvatnet er justert ned. Her hadde verneområdeforvalter håp om å kunne teste ut geit for å bekjempe sitka-skudd. Dette vil bli testet i Holandsosen i år. Summen for tiltak 3 er derfor justert tilbake til å kun dekke beitetilskudd for sau.

De øvrige tiltakene har fått redusert sine budsjett i mer eller mindre grad ut fra gjennomføringsevne dette året.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	11/22	04.03.2022

Midler til drift og planarbeid 2022

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre tar tildelingen på 140 000 kr til drift av styret og midler til planarbeid til etterretning.

Navn	Søkt 2022	Innvilget
Møteutgifter for styret	60000	60000
Båtbefaring for styret	30000	30000
Ornitologisk kartlegging Holandsosen NR	50000	0
Ornitologisk kartlegging Kjellerhaugvatnet NR	50000	0
Revidering forvaltningsplan for Vegaøyen verdensarv	50000	50000
Sum	240000	140000

Vurdering av saken

Vega verneområdestyre fikk ved årets tildeling 90 000 kr til drift av styret og 50 000 kr til planarbeid i verneområdene. Det er ikke innvilget midler til kartlegging i verneområdene, det ble det heller ikke under tildeling av midler i fjor.

Verneområdeforvalter ser det som svært nyttig for videre forvaltning av områdene, og vil se på alternative muligheter for finansiering av dette i 2022.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	12/22	04.03.2022

Søknad dispensasjon - bygging / renovering av fjøs - Hysvær / Søla landskapsvernområde

Viser til søknad fra Anita og Tor Einar Santi 02.02.2022 og tilleggsopplysninger i brev 02.02.2022 om bygging/renovering av fjøs i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Fjøset skal brukes til lagring av høy, vinterføring av sau, tørking av tang til bruk i ærfugldrift, samt lagring av slåtteutstyr m.m.

Forvalters tilrådning

Grunneiere på gnr. 31 bnr. 21 ved Tor Einar Santi og Anita Santi gis dispensasjon fra byggeforbudet i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning til å sette i stand fjøs som vist på tegning og beskrevet i søknad, med samme plassering som dags dato. Dispensasjonen er hjemlet i §5, pkt. 1 i verneforskriften.

Vilkår for dispensasjonen:

- Fjøset skal settes i stand slik det er beskrevet i søknaden og illustrasjonstegningene, med samme plassering som dags dato.
- Fjøset skal ikke være større enn 5,5 x 10 meter.
- Arbeidet tilknyttet byggetiltaket må ikke skje i hekketiden for sjøfugl (dvs. 15. april – 31. juli).
- Bygget må tilpasses eksisterende byggeskikk i Hysvær (jfr. kommuneplan 2010 §8.3.10).

Før byggingen kan iverksettes må nødvendig tillatelse fra Vega kommune som plan- og bygningsmyndighet foreligge.

Søknaden

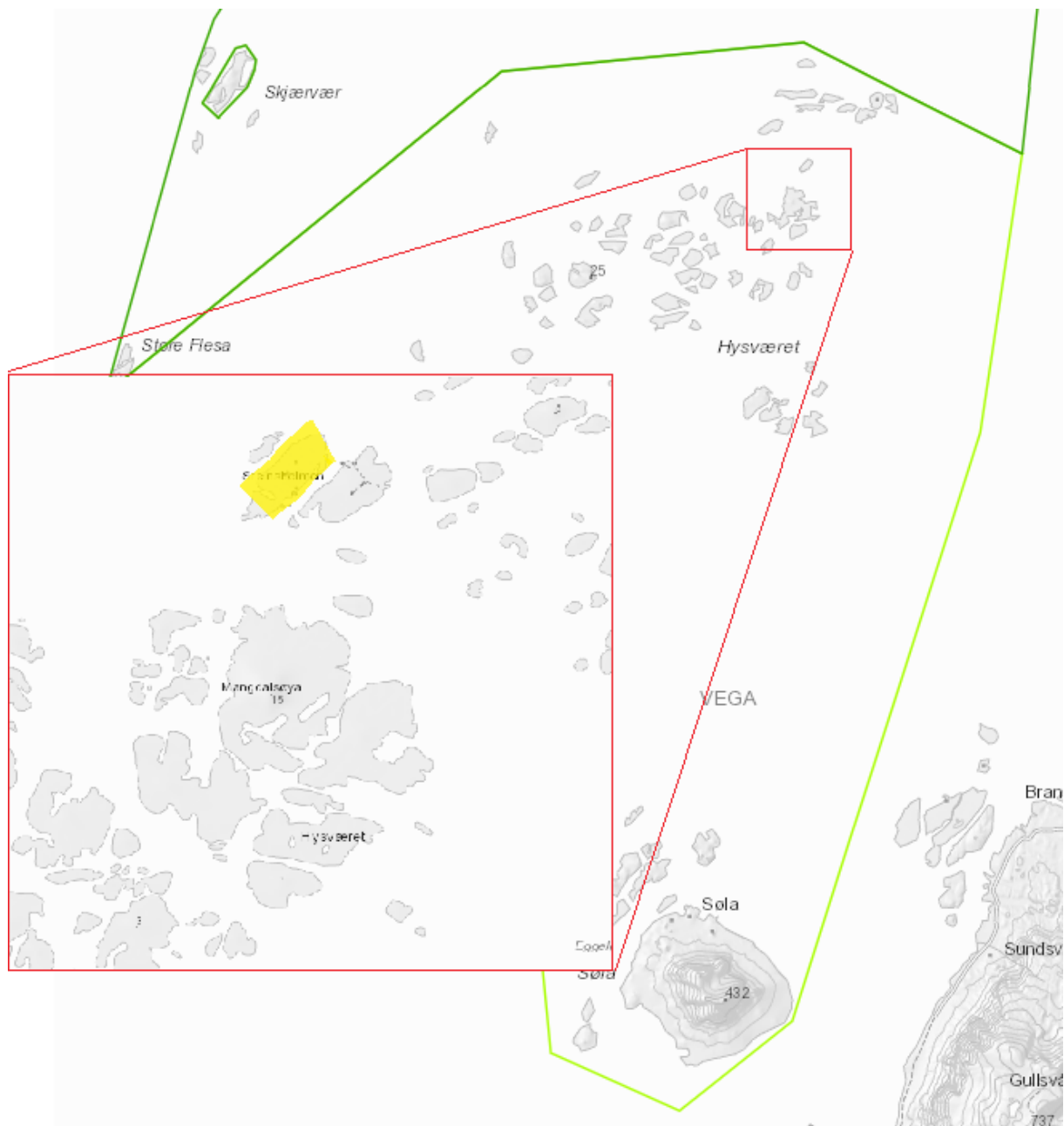
Bilde 1: Steinsholmen i Hysvær/Søla landskapsvernområde. Fjøs i front. (Foto: Tor Einar Santi)

Tor Einar og Anita Santi søker i brev 02.02.2022 om byggetiltak på Steinsholmen som ligger i Hysvær/Søla landskapsvernområde.

Søkere ønsker ifølge brev 02.02.2022 å renovere/bygge fjøs på gnr. 31, bnr. 21 i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Nevnt bygning er i dag sterkt forringet. Søkere har planer om å renovere for å dekke behov for lagring av høy som de slår i Hysvær/Søla landskapsvernområde, foring/vinterfôring av sau, tørking av tang til bruk i ærfugldrift og lagring av slåtteredskap m.m.

Fjøset det søkes om har samme bredde som nåværende fjøs, og er 4 meter lenger. Fjøset var originalt lenger enn det er per dags dato, dette har søker vedlagt bilder av. Fjøset skal settes opp på tufter av det originale fjøset. Fjøset må totalrenoveres.

Søkere formidler at de har drevet slått og beite i området over tid, og har systematisk gjenopprettet landskapet. De driver i tillegg med ærfugldrift. Landskapet er nå såpass restaurert at slåtten kan brukes til vinterfôr for dyrene. De skriver i søknaden at «dette bygget vil hjelpe oss å fortsette arbeidet med slåttemarkgjenopprettning i form av lagring av for og utstyr. Dette vil også være positivt i form av at det vil gi oss muligheten til å tørke og lagre tang til ærfugldriften.»

Bilde 2: Steinholmen ligger nord-øst i Hysvær/Søla landskapsvernområde (markert med gult).

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning ble etablert ved kgl.res. av 6. desember 2002. Endret ved forskrift 13. september 2013. Verneforskriften forvaltes av Vega verneområdestyre. I henhold til §2 i verneforskriften er **formålet med vernet å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg.**

I landskapsvernet er «Alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art og karakter (...) forbudt, jfr. verneforskriftens §3, pkt. 1. Det er videre gitt eksempler på hvilke inngrep som rammes av denne bestemmelsen, her nevnes blant annet «oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger». I flg. verneforskrift §5, pkt. 1 kan forvaltningsmyndighet etter søknad gi «tillatelse til nyetablering av

bygninger på eksisterende murer, eller i samsvar med foto som dokumenterer tidligere bygninger på stedet, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, jfr. forvaltningsplanen.».

I henhold til naturmangfoldlovens §7 skal søknaden vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnet, føre- var prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering av saken

Det følger av naturmangfoldloven §8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfold, samt effekten av påvirkninger. Steinsholmen ligger i Hysvær, som ligger 14 nautiske mil nordvest for Vega, og er en havgrend som består av et par hundre øyer hvor alle øyene ligger innenfor Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. På 15 av øyene har det bodd folk. Like etter 2. verdenskrig bodde det mellom 60 og 70 mennesker på øyene. Sauer og kyr beitet på holmer og skjær. Fiske var viktigste næringsvei og ærfugldrift en viktig tilleggsnæringsvei. Hysvær var bebodd frem til 1980-tallet. Mange av husene står der fremdeles og blir brukt av grunneierne som fritidshus og fremdeles tar flere grunneiere vare på tradisjonen med slått, beiting, fiksing, egg- og dundrift. Den viktigste karakteren for Hysvær er kulturlandskapet.

Hysvær/Søla landskapsvernområde er et viktig område for hekkende, mytende og overvintrende sjøfugl. Som overvintringsområde er området spesielt viktig for ærfugl, men også for andre dykkender og skarv. Om sommeren finnes det betydelige konsentrasjoner av ærfugl, men også andre ender, lom, vadere og rovfugl. Sen sommer og tidlig høst kan man møte på store flokker av mytende grågås og ærfugl. Oter blir observert av grunneiere og forbigående med jevne mellomrom.

Steinsholmen ligger nordøst i Hysvær, men fortsatt relativt sentralt. Det nye fjøset vil ikke beslaglegge et vesentlig større areal enn det som stod der originalt. I dette tilfellet søkes det om utskifting av fjøs, med samme plassering som tidligere, like bredt og med litt lenger langsiden enn det som står der i dag. Det kommer frem i søknaden at fjøset originalt har vært lenger enn det er i dag. Verneområdeforvalter ser behovet for fjøs som stort, og mener inngrepet i forhold til gevinsten er akseptabelt. Det legges til grunn at det omsøkte tiltaket med gitte vilkår alene i liten grad vil påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet. Føre- var prinsippet tillegges derfor liten vekt.

Av hensyn til hekking i Hysvær settes det et vilkår om at arbeidet med tiltaket ikke må skje innenfor tiden 15. april – 31. juli.

Etter verneområdeforvaltningens mening vil oppføring av et større antall bygninger i verneområdene medføre en vesentlig endring av landskapets art og karakter, og kna ha innvirkning på hekke- og oppvekstforhold for sjøfugl. Verneforskriften for Hysvær/Søla landskapsvernområde tar hensyn til dette ved at det kun gis tillatelse til å sette opp bygg der det tidligere har vært bebyggelse.

Den samlede belastningen av tiltaket, eksisterende tiltak og mulige fremtidige tiltak i det aktuelle verneområdet er etter verneområdeforvaltningens mening akseptabel. Det er ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Det er heller ikke aktuelt å vurdere andre lokaliseringalternativ. Naturmangfoldloven §§11 og 12 vurderes derfor ikke nærmere.

I den skjønsmessige vurderingen legges det vekt på at søkere vil restaurere en bygning som på grunn av manglende vedlikehold har blitt forringet. Fjøset tilrettelegger for videre skjøtsel og restaurering av kulturlandskapet gjennom søkers drift av området gjennom slått og beite, samt legger til rette for å fortsette med ærfugldrif. Tiltaket har derfor potensiale til å ha en positiv innvirkning på naturmangfoldet i området.

Byggetiltaket med gitte vilkår vurderes å ikke stride mot verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Når det gjelder nødvendigheten med tiltaket har søker godtgjort et berettiget behov for tiltaket med vekt på ivaretagelse og restaurering av eksisterende bygg, samt ønske om å fortsette med slått, husdyrhold og ærfugldrif.

Parter i saken:

Tor Einar og Anita Santi

Dispensasjonssøknad for bygging/renovering av fjøs i hysværet

Søker dispensasjon for å bygge/restaurere en gammel fjøs/låve på Steinsholmen i Vegaøyen verdensarv. Jeg driver i dag med utegangersau og ærfugl i verdensarvområdet og trenger en fjøs/låve for videre drift. Jeg har per dags dato ingen egnet sted for lagring av høy som slås i hysværøyen/søla og må ty til et naust for dette. Den eksisterende fjøsen på eiendommen står til forfall (se bilder) og trenger totalrenovering. Ny fjøs vil bli brukt til lagring av høy, foring av vinterforet sau, lagring av slåtteutstyr og å tørke/lagre tang til ærfugldriften med mer. Bygget vil bli satt opp med tømmermannskledning på vegg og bølgeblikk på taket, noe som er i samsvar med eksisterende bygg. Side 3 av 4 Det vil bli brukt vanlig reisverk og fundament blir satt på søyler. Bredde på bygget er det samme som eksisterende men lengden blir 4 meter lenger (se tegning). Da jeg har gamle bilder og tufter av fjøsen der den er mye lengre vil dette være gjennomførbart innen rammene for fredning i området. Tiltaket vil bli gjennomført av meg selv og min mann (Tor Einar Santi) som fra før av har renovert de andre byggene på øyen. Tiltaket vil bidra til videre drift av kulturlandskapet i hysværøyen og øyene rundt. Etter at vi kjøpte eiendommen i hysværet i 2010 har vi systematisk drevet oppbygging av bygningsmasse og landskap i form av slått og beiting. Vi er nå på et punkt der vi har restaurert slåttemark slik at vi kan bruke det til for til besetningen vår gjennom vinteren. Dette bygget vil hjelpe oss å fortsette arbeidet med slåttemarkgjenoppretning i form av lagring av for og utstyr. Dette vil også være positivt i form av at det vil gi oss muligheten til å tørke og lagre tang til ærfugldriften.

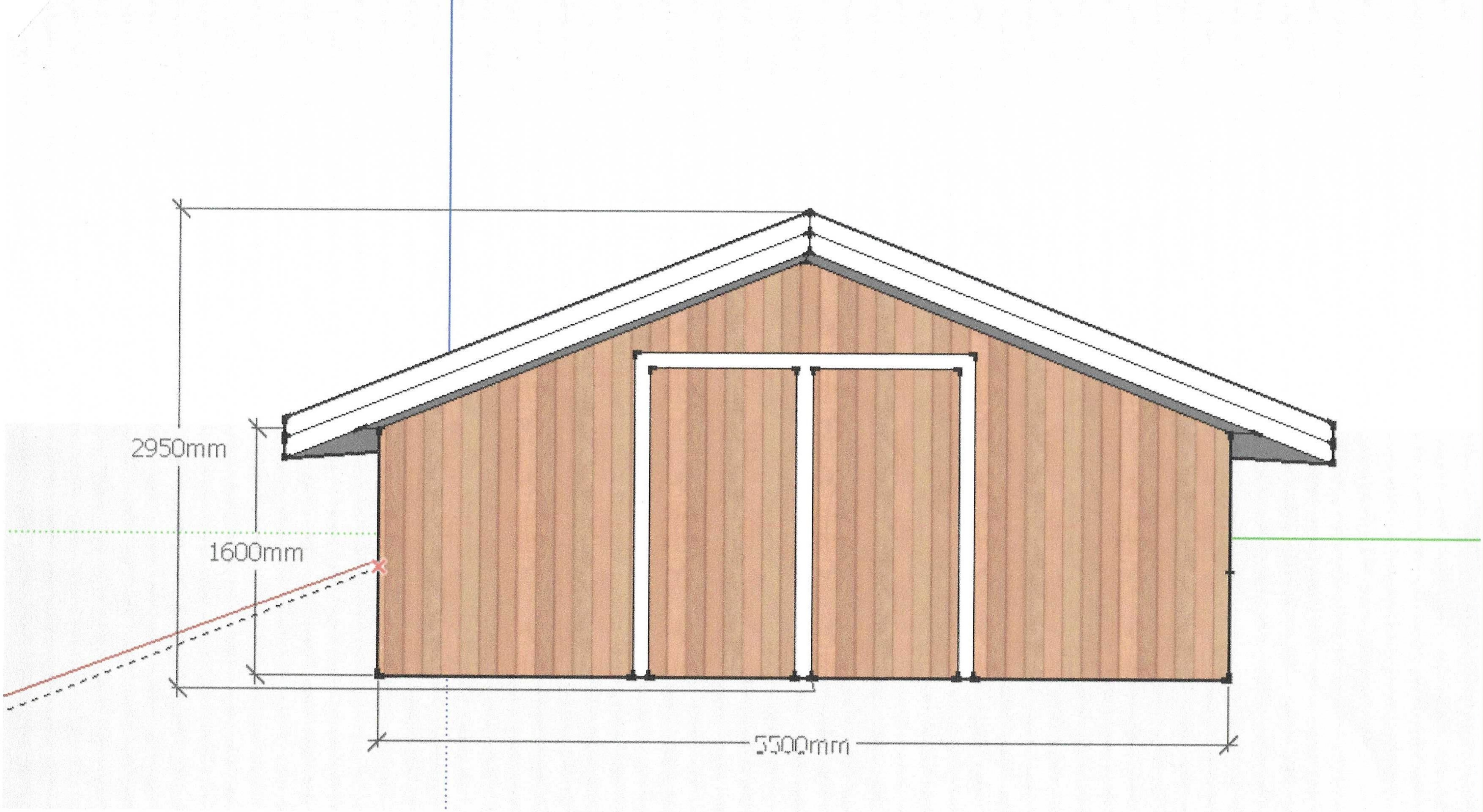
Mvh

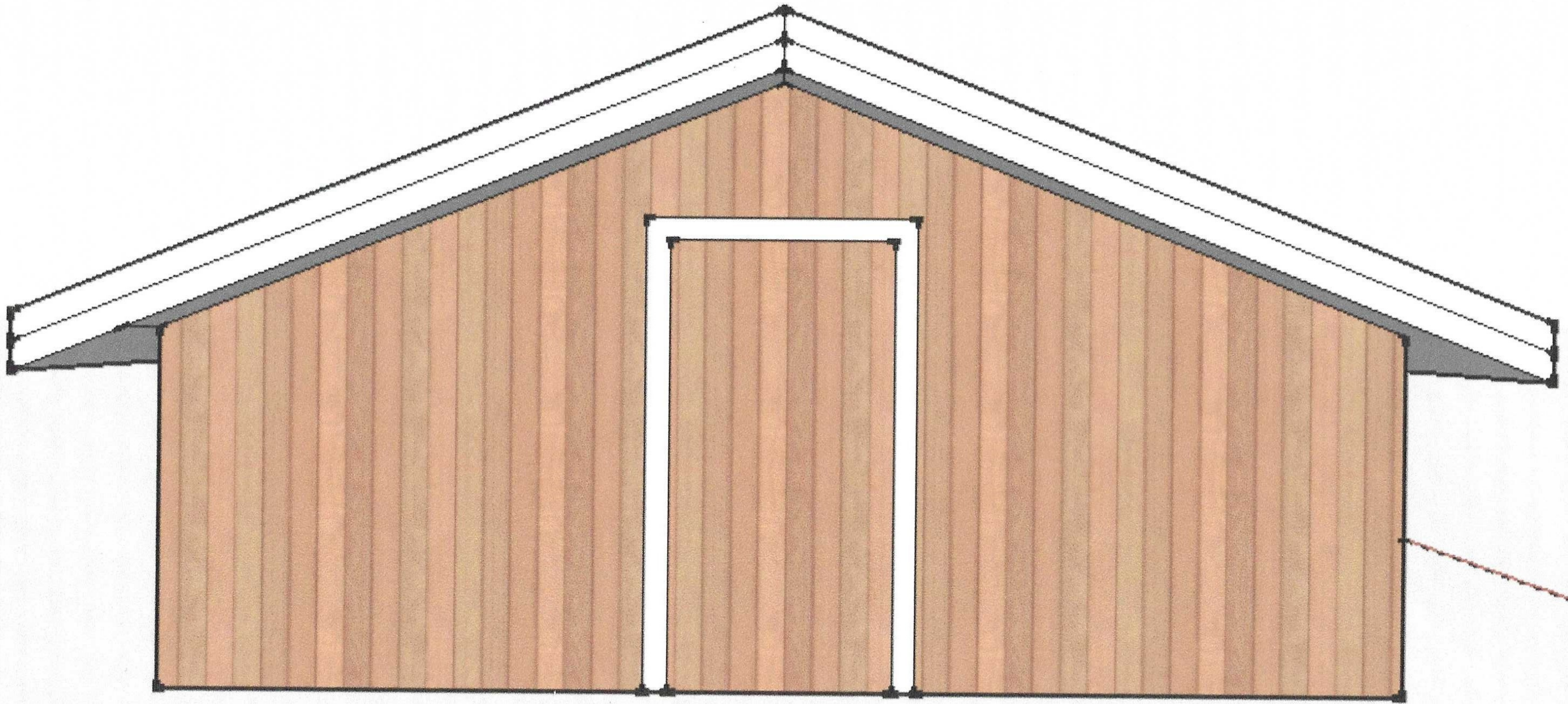
Anita Santi

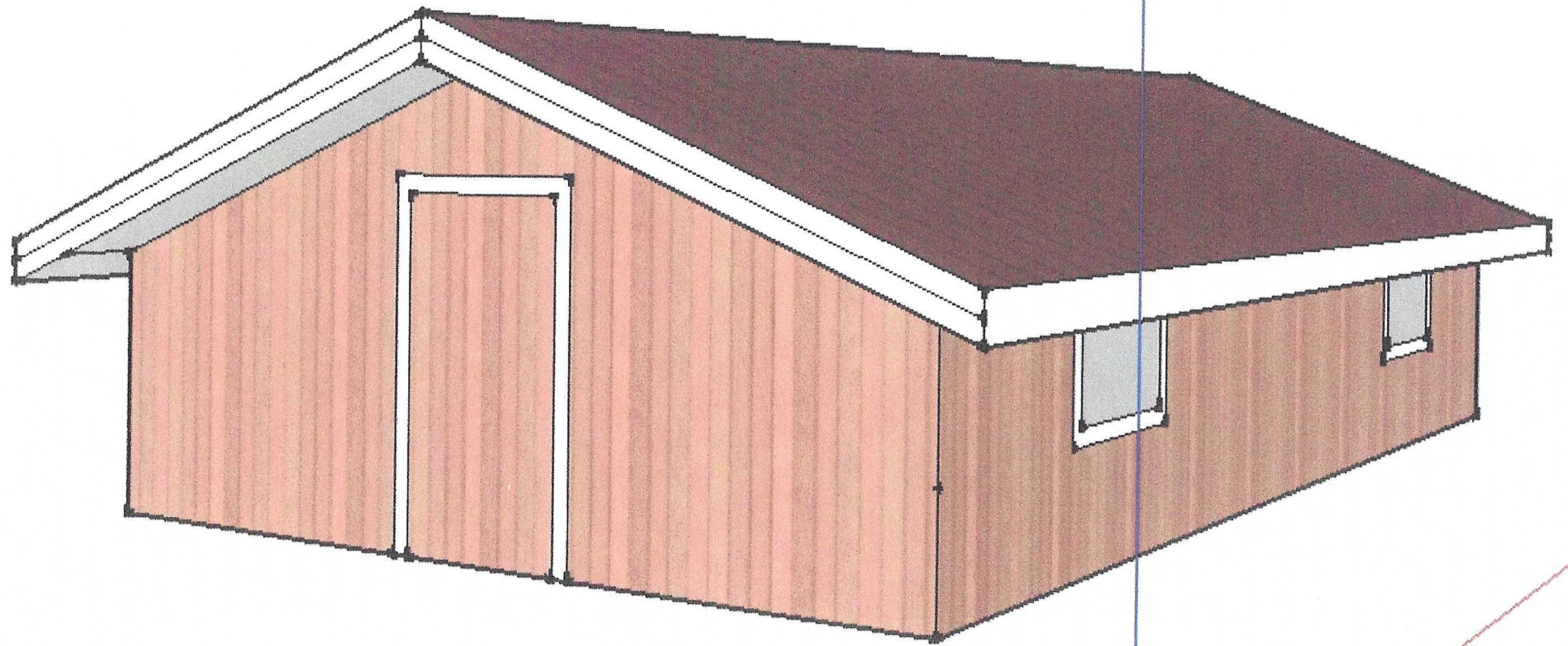

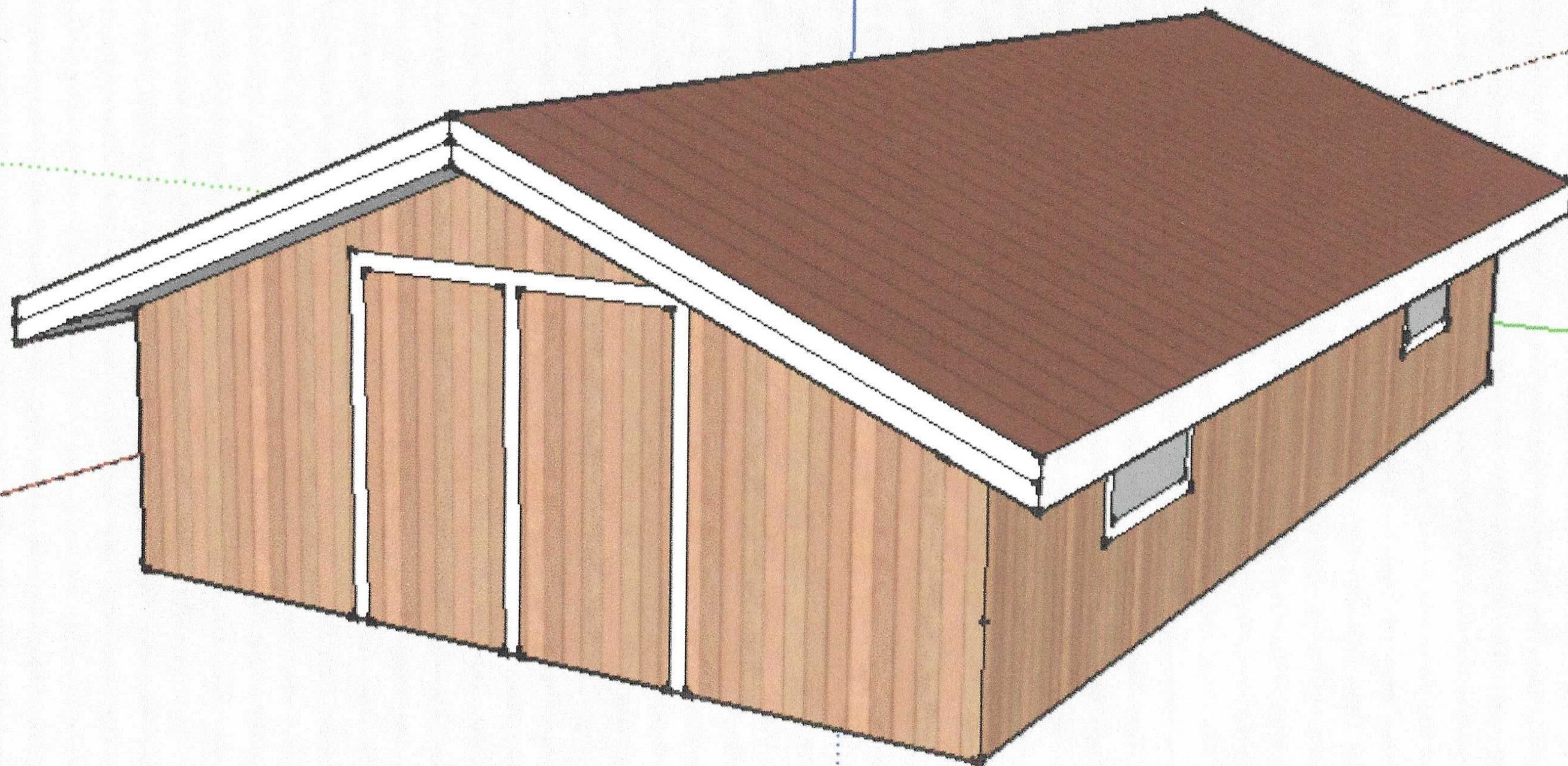

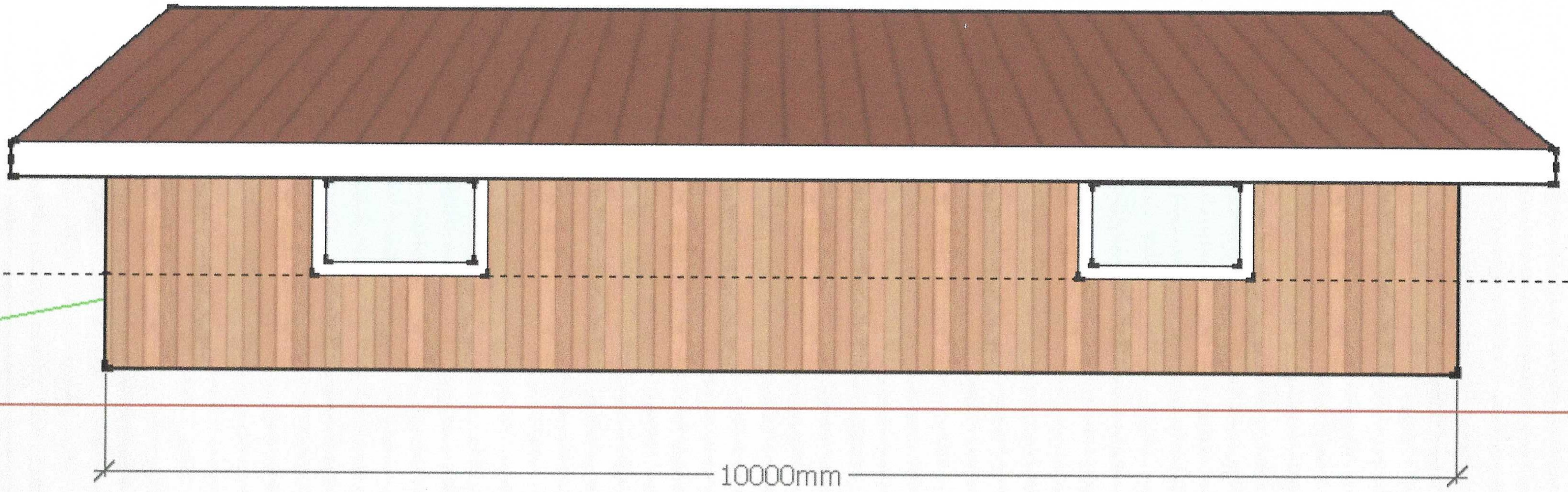

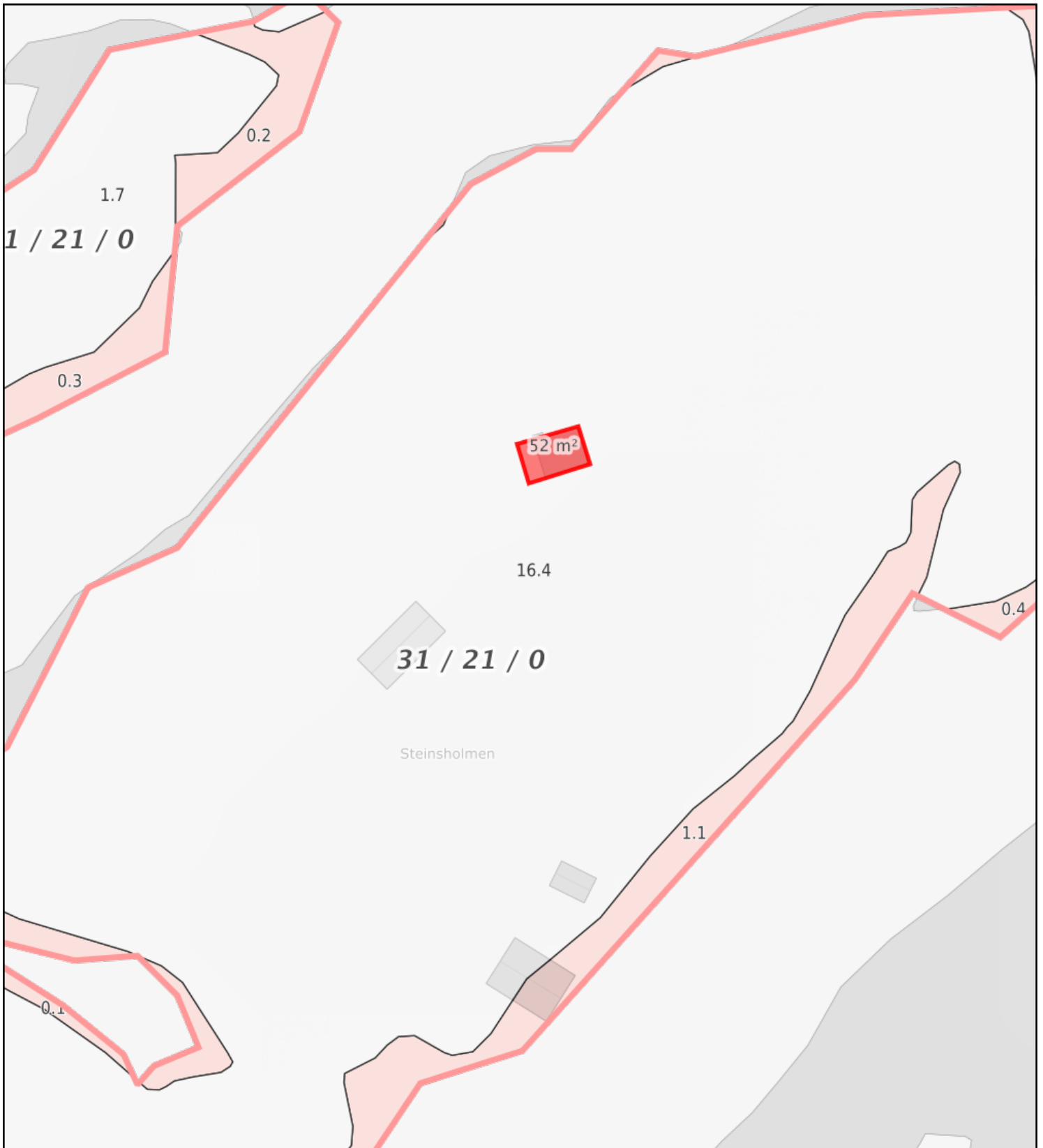

0 5 10 15m
 Målestokk 1: 750 ved A4 utskrift
 Utskriftsdato: 09.11.2021 12:44
 Eiendomsdata verifisert: 09.11.2021 12:35

GÅRDSKART 1815-31/21/0
 Tilknyttede grunneiendommer:
 31/21/0

Markslag (AR5) 7 klasser		AREALTALL (DEKAR)	
TEGNFORKLARING			
	Fulldyrka jord	0.0	
	Overflatedyrka jord	0.0	
	Innmarksbeite	0.0	0.0
	Produktiv skog *	0.0	0.0
	Annet markslag	0.0	
	Bebygd, samf., vann, bre	3.4	3.4
	Ikke kartlagt	53.3	53.3
	Sum	56.7	56.7

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjenning. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser
- Driftssenterpunkt

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	13/22	04.03.2022

Søknad om felling av inntil ti otere før hekkesesongen 2022 i Vegaøyen verneområde

Viser til vedlagt brev av 23.02.2022 fra daglig leder i Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv med søknad om felling av inntil ti otere i verneområdene i 2022.

Fem dunvær i verdensarvområdet ligger innenfor vernede områder i Vega kommune. Dette er Muddvær fuglefredningsområde, Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. I henhold til verneforskriftene er jakt og bruk av skytevåpen forbudt, derfor kreves det dispensasjon fra verneforskriften som behandles av Vega verneområdestyre. I tillegg trenger søkeren fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Nordland.

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir med dette Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv dispensasjon fra verneforskriften for Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning for å felle ti otere som gjør skade på ærfugl innenfor disse områdene. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens §48.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 7. mars 2022 – 30. april 2022.
- Dispensasjonen gjelder for oter som gjør skade på hekkende ærfugl.
- Før felling kontaktes verneområdeforvalter på tlf. 94 25 48 59 som gjør en vurdering av situasjonen.
- Felt oter er villfondets eiendom og skal umiddelbart fryses ned og oversendes Norsk institutt for naturforskning, Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim sammen med kopi av rapport om felling (vedlagt). Pakken skal merkes med opplysninger om fellingssted, fellingsdato, dødsårsak, voksendyr/ungdyr og evt. kjønn.
- Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv rapporterer til Vega verneområdestyre og Statsforvalteren i Nordland etter at dispensasjonsperioden er over, uavhengig av om det felles oter.

Søknaden

Sikring av ærfugldrifft har vært den prioriterte arbeidsoppgaven for Stiftelsen siden innskrivningen på Unescos verdensarvliste i 2004. I samarbeid med grunneiere og fuglevoktere i området har det vært drevet et iherdig arbeid med å sikre tradisjonen gjennom intensivt arbeid med bygging av e-hus, stimuleringstiltak og bekjempelse av villmink. Dette har ført til en betydelig økning i antall hekkende ærfugl i området, fra 200-300 i 2006 til ny rekord med 1647 i 2014. I 2015-2016 var det en negativ trend i deler av området, mens hekkesesongen 2017 var nest best siden starten av registreringene i 2006.

Søkeren beskriver at oteren har vært en plage flere steder gjennom årene og viser blant annet til at 2018 ble et kriseår for Muddvær. Etter uttak gjennom årene 2018 – 2021 var antall hekkende ærfugl fortsatt under 50% av det det var før angrepene startet, og søker peker på at slike angrep gjør stor skade over mange år.

Søkeren forteller at det i 2021 skjedde oterangrep på ærfugl i Lånan, og at fuglevokterne der observerte oterbol og spor over store områder. Lånan fikk 180 færre vellykkede hekkinger i 2021 enn i 2020: fra 743 til 563. Det er laveste antall siden de tok opp tradisjonen i 2005.

Søkeren beskriver at oterbestanden i Muddvær er mer under kontroll etter uttakene, og at det vil være større betydning at Lånan og andre dunvær som har hatt oterherjinger får muligheten til å ta ut oter som oppholder seg rundt husene.

Naturmangfoldloven og verneforskriften

Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Muddvær fuglefredningsområde og Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde ble fredet ved kongelig resolusjon 6. desember 2002.

Formålet med vernet av Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg.

Formålet med fredningen av Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde er å bevare et godt og uforstyrret hekke- og oppvekstområde for sjøfugl. I fuglefredningsområde er «Fugler, herunder reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt.», jfr. §3, pkt. 2 i verneforskriften.

Formålet med fredningen av Muddvær fuglefredningsområde er å bevare et godt og uforstyrret hekke- og oppvekstområde for sjøfugl. I fuglefredningsområde er «Fugler, herunder reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt.», jfr. §3, pkt. 2 i verneforskriften.

I naturmangfoldlovens § 48 er det gitt en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter etter naturvernloven, jf. naturmangfoldlovens § 77. Det vil si at den generelle dispensasjonsregelen (§ 7) i verneforskriftene er erstattet med § 48 i naturmangfoldloven. I henhold til § 48 kan forvaltningsmyndigheten «gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering av saken

Det er fem dunvær i verneområdene i Vega: Muddvær, Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde. I henhold til verneforskriftene er jakt og bruk av skytevåpen forbudt, derfor kreves det dispensasjon fra verneforskriften som må behandles av Vega verneområdestyre. I tillegg trenger søkeren fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Nordland.

Omsøkt tiltak omfattes ikke av de generelle unntakene eller tiltak det kan gis dispensasjon til etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle unntaksparagrafen i naturmangfoldloven § 48. Søknaden er også vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv søker om dispensasjon fra jaktforbudet for å felle oter som gjør skade under ærfuglens hekking i Muddvær fuglefredningsområde, Lånan, Flovær, Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Grunneiere og fuglevoktere i dunværene har i samarbeid med Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv, drevet et iherdig arbeid med å sikre ærfugl tradisjonen. I de periodene hvor dunværene har vært utsatt for oterangrep har det vært en markant nedgang i den lokale ærfugl bestanden.

Det legges til grunn at dispensasjonen bygger på erfaringsbasert kunnskap fra grunneiere/fuglevoktere som sier at enkeltindivid av oter kan gjøre stor skade i et dunvær. Dispensasjonene bygger også på at det ifølge NINA-rapport 1229 er høy tetthet av oter langs hele kysten av Nordland. NINA (Norsk institutt for naturforskning) har siden 2019 samlet inn ekskrementer fra oter sør for Vega. Prosjektets formål er å estimere lokal oterbestandsstørrelse og kartlegge oter-individer. Prosjektet er ikke avsluttet, men prosjektleder i NINA rapporterer om at alt tyder på at den lokale oterbestand er god.

Selv om det ikke foreligger bestandsestimat av oter i dette aktuelle området, tyder alt på at bestandssituasjonen er god og stabil. Oteren falt ut av rødlista i 2021, og regnes nå som livskraftig. Det legges til grunn at kravene i § 8 i naturmangfoldloven er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter verneområdestyrets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forbindelse med vurderingen er det tatt hensyn til den samlede belastningen oterbestanden utsettes eller vil bli utsatt for.

Vi anser at § 11 ikke er relevant i denne saken. I § 12 i naturmangfoldloven heter det at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det har vist seg at det ikke er mulig med nåværende kunnskap å unngå at oter gjør skade i dunvær. Det anses som en aktuell løsning å ta ut oter som gjør skade på ærfugl ved at ærfugl vokterne henvender seg til verneområdeforvalter. Ved forvalters samtykke kan forsøk på felling starte opp.

I denne vurderingen er det lagt stor vekt på at Muddvær, Lånan, Flovær, Skjærvær og Hysvær er aktivt drevne dunvær i verdensarvområdet og at ærfugl tradisjon er områdets Outstanding Universal Value. Ut fra opplysningene i søknaden om at oter er en viktig predator på ærfugl i verdensarvområdet, finner vi det riktig å gi dispensasjon til jakt på oter med gitte vilkår.

Med bakgrunn i dette vurderer Vega verneområdestyre at det er hjemmel i naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon fra jaktforbudet i vernebestemmelsene for Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla Landskapsvernområde med dyrelivsfredning til å felle ti otere, med de vilkår som er beskrevet over.

Parter i saken:

Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv

Vega, 23.02.2022

Vega verneområdestyre
Ærfuglveien 1
8984 Vega

SØKNAD OM FELLINGSTILLATELSE AV OTER

Stiftelsen Vegaøyane Verdensarv vil med dette søke om fellingstillatelse for inntil 10 otere før sesongen 2022 i de fire fuglefredningsområdene og det ene landskapsvernområdet i Vegaøyane verdensarvområde. Tilsvarende søknad vil bli sendt Miljødirektoratet og Statsforvalteren. Siden oteren fra 2021 er ute av rødlisten, er det et håp om at en intensiv innsats for å få tatt ut oter som dreper ærfugl, kan bidra til at Vegaøyanes unike ærfugtradisjon kan bli bedre sikret. Ærfuglen er også kategorisert som nært truet og vintertellingen i 2019 viste at bestanden i Vegaøyane nå er rundt 2220 fugl, mens den i 1980 var på 18 950. (Arne Follestad, NINA 2019)

Bakgrunn

Søknaden om felling før hekkesesongen har sin bakgrunn i at det de senere årene har blitt drept og skremt svært mye ærfugl i fuglefredningsområdene, og da spesielt i Muddvær i 2018 - 2021 og i Lånan fuglefredningsområde i 2021. Også i Flovær har det de siste årene vært jevnlig plage av oter som har skremt og drept ærfugl på reir.

I Muddvær hadde de **167** hekkende ærfugl i 2017, mens tallet i 2018 var nede i **70**. Etter uttaket av oter i årene 2018 – 2021, var det i 2021 fremdeles bare 79; altså under 50 prosent av antallet før oterangrepene startet. Dette viser at slike angrep gjør svært stor skade i mange år, noe som ble påpekt av fuglevokterne da angrepene skjedde. Derfor er det også svært demotiverende og frustrerende for fuglevokterne som legger ned måneder med arbeid for å få vellykket hekking. Erfaringene fra Muddvær tilsier at når først én oter finner ut at letteste mattilgang er å ta ærfugl på reir, så lærer andre samme teknikk svært raskt.

Erfaringene fra Muddvær gjør også at det er all grunn til å slå alarm når fuglevokterne i Lånan i 2021 plutselig fikk oterangrep på hekkende ærfugler i tre omganger. Ifølge fuglevokterne i Lånan var det oterspor og oterbol over stor områder; de fant flere drepte ærfuglhunner på reir og i rapporten fra fjorårets sesong uttrykkes stor fortvilelse. Totalt fikk de **180** færre vellykkede hekkinger i Lånan i 2021 enn i 2020; fra **743** til **563**. Dette er det laveste antall hekkende ærfugl de har hatt siden de tok opp tradisjonen igjen i 2005. Alt kan nok ikke tilskrives oterangrepene, men svært mange ble skremt eller drept. Lånan er det absolutt største dunværet i Vegaøyane og det er derfor svært viktig at de får den hjelpen som er nødvendig for en fortsatt livskraftig bestand.

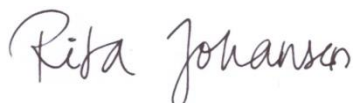
I vinter har det vært så mye dårlig vær at grunneierne ikke har hatt mulighet til å sjekke om det er oter som har slått seg til under/rundt husene i verdensarvområdet. Situasjonen er derfor usikker. Men ifølge de observasjoner som er gjort i Muddvær i løpet av de 2-3 siste årene, kan det synes som at bestanden av oter der er mer under kontroll etter de uttakene som er gjort. Tilsvarende vil det være av største betydning at også Lånan og andre fuglefredningsområder som har hatt oterherjinger, får mulighet til å ta ut oter som oppholder seg rundt husene.

Lovgrunnlag for felling

Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv viser til Miljødirektoratets vurdering av lovgrunnlaget for felling som er Naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, jf. annet ledd, hvor uttak av vilt kan tillates «for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom». Av lovens forarbeid er aktivt drevne egg- og dunvær nevnt som aktuell skadesituasjon.

Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv vil derfor anmode om at det gis fellingstillatelse for inntil 10 (ti) oter for å sikre ærfuglbestanden i fuglefredningsområdene i Vegaøyen Verdensarv.

Med vennlig hilsen

Daglig leder

Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv / Vega World Heritage Foundation

N-8980 Vega +47 75 03 55 03 +47 97 03 46 46 post@verdensarvvega.no www.verdensarvvega.no

Fra: Rita Johansen[rita@verdensarvvega.no]
Sendt: 23.02.2022 14:00:40
Til: Skjelbostad, Isa[isskj@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: søknad felling oter

Hei, beklager – sesong regnes fra 1. mai. Det er fra da at fuglevokterne skal være ute på øyene og ærfuglene starter å gå opp på land for å se etter reirplass. Fuglevokterne de er veldig opptatt av at det ikke kan være forstyrrelser i denne tiden som også kalles varntie – og da må det i hvert fall ikke være oter i området.

Mvh Rita

Daglig leder
Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv
Ærfuglveien 1
8980 Vega
Mobil: +47 97 03 46 46
E-post: rita.johansen@verdensarvvega.no
Internett: www.verdensarvvega.no | www.vegalive.no

Fra: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 13:53
Til: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Emne: SV: søknad felling oter

Takk 😊 og når det står før sesong, hvilket tidsrom vil det være i da? Du trenger ikke endre på søknaden, det holder om jeg får det på mail.

Med vennlig hilsen

Isa Nergård Skjelbostad
Verneområdeforvalter

Vega
verneområdestyre

Telefon: 94 25 48 59
E-post: isskj@statsforvalteren.no

Fra: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 12:56
Til: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Emne: SV: søknad felling oter

Uuups, ja – jeg regnet bare fem verneområder, nå har jeg endret 😊

Mvh Rita

Daglig leder
Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv
Ærfuglveien 1
8980 Vega
Mobil: +47 97 03 46 46
E-post: rita.johansen@verdensarvvega.no
Internett: www.verdensarvvega.no | www.vegalive.no

Fra: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 12:33
Til: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Emne: SV: søknad felling oter

Det tsår for så vidt at det søkes om tillatelse i fem fuglefredningsområder. Jeg har bare ansvar for 4: muddvær, lånan, flovær og skjærvær. Tenker du på dunvær i Hysvær kanskje?

Med vennlig hilsen

Isa Nergård Skjelbostad
Verneområdeforvalter

Vega
verneområdestyre

Telefon: 94 25 48 59
E-post: isskj@statsforvalteren.no

Fra: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 11:03
Til: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Emne: SV: søknad felling oter

Hei, ja beklager at jeg ikke har fått sendt denne søknaden tidligere. Det har vært litt travelt....
Mvh Rita

Daglig leder
Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv
Ærfuglveien 1
8980 Vega
Mobil: +47 97 03 46 46
E-post: rita.johansen@verdensarvvega.no
Internett: www.verdensarvvega.no | www.vegalive.no

Fra: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 09:58
Til: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Emne: SV: søknad felling oter

Supert, få den over så raskt som mulig, jeg skal prøve å få saksbehandla både den og søknad om droneflyving til fredagen 😊

Med vennlig hilsen

Isa Nergård Skjelbostad
Verneområdeforvalter

Vega
verneområdestyre

Telefon: 94 25 48 59
E-post: isskj@statsforvalteren.no

Fra: Rita Johansen <rita@verdensarvvega.no>
Sendt: onsdag 23. februar 2022 09:21
Til: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Emne: søknad felling oter

Hei, jeg har jo helt glemt denne saken. Den må med i møtet, så jeg sender deg en søknad i løpet av en times tid.
Mvh Rita

Daglig leder
Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv
Ærfuglveien 1
8980 Vega
Mobil: +47 97 03 46 46
E-post: rita.johansen@verdensarvvega.no
Internett: www.verdensarvvega.no | www.vegalive.no

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	14/22	04.03.2022

Søknad om dispensasjon til bruk av drone og ubemannet modellbåt - Hysvær/Søla landskapsvernområde - NIVA

Viser til søknad 22.02.2022 fra Norsk institutt for vannforskning v/Eli Rinde om dispensasjon fra verneforskriften for Hysvær/Søla landskapsvernområde m/dyrelivsfredning for bruk av luftdrone samt liten, stillegående og ubemannet båt i perioden 18. – 27. august 2022. Drone og modellbåt skal brukes i forbindelse med utvikling av teknikker for å kartlegge utbredelse og tilstand til marine naturtyper.

Forvalters tilrådning

Norsk institutt for vannforskning v/Eli Rinde gis dispensasjon for bruk av drone og modellbåt i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning i forbindelse med utvikling av teknikker til kartlegging av forskjellige marine naturtyper. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens §48.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder droneflyving og bruk av ubemannet modellbåt av typene beskrevet i søknaden i perioden 18. – 27. august.
- Det skal maks flys med drone 4 dager til sammen i perioden.
- Om mulig skal bruk av drone og modellbåt samkjøres slik at det blir minst mulig forstyrrelser for dyrelivet.
- Norsk institutt for vannforskning må avklare filming med grunneiere/ærfuglvoktere før filmingen starter.
- Bruk av drone og ubemannet modellbåt må avbrytes dersom det er åpenbart store negative konsekvenser for fugl.

Søknaden

Søker forteller i brev av 22.02.2022 at forskningsprosjektet MASSIMAL, et samarbeid mellom Universitetet i Tromsø, NIVA og andre partnere, skal jobbe med å utvikle ny metodikk for å kartlegge utbredelse og tilstand til marine naturtyper med ålegrasenger, tang- og tareskog, og

ruglbunn. Søker skriver at «Alle disse er naturtyper som er ansett som spesielt relevante naturtyper for forvaltningen (Bekkby m.fl. 2021), og som det er viktig å skaffe mer kunnskap om med hensyn til kartleggingsmetodikk og kriterier for lokalitetskvalitet (Rinde m.fl. 2022)»

Søker beskriver at det er behov for bruk av drone for avbildning av sjøbunnen med hyperspektralt kamera. Dronen vil fly 15-100 meter over bakken. Feltobservasjoner av sjøbunnen gjennomføres ved dykking og bruk av «dropp-kamera» fra båt, samt bruk av «Otter». Dette er en elektrisk, stillegående og ubemannet havoverflatefarkost utstyr med sensorer for marinbiologisk/oseanografisk kartlegging. Farkosten beveger seg i 1-3 m/s. Gjennom å kombinere bildene som tas med luftdrone med feltobservasjonene kan de lage detaljerte kart over de ulike naturtypenes utbredelse og helsetilstand. Det er beregnet et behov for å fly drone 3-4 dager i løpet av perioden.

Søker forteller av Vega er særlig godt egnet for utvikling av kartleggingsmetodikken da alle naturtyper det skal undersøkes finnes her.

Bilde 1: Maritime Robotics «Otter». Bilde hentet fra søknad.

Bilde 2: Aktuelle luftdroner. Bilde hentet fra søknad.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning ble fredet ved kongelig resolusjon 6. desember 2002.

Formålet med vernet av Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg. I landskapsvernområdet er «dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse», og motorferdsel til lands er forbudt. I tillegg er start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m forbudt. Det er også presisert i forskriftene at «bruk av (...) modellbåt, modellfly (...) er forbudt» (§ 3 i forskriften for landskapsvernområdet).

I naturmangfoldlovens § 48 er det gitt en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter etter naturvernloven, jf. naturmangfoldlovens § 77. Det vil si at den generelle dispensasjonsregelen (§ 7) i verneforskriftene er erstattet med § 48 i naturmangfoldloven. I henhold til § 48 kan forvaltningsmyndigheten «gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering av saken

Det følger av naturmangfoldloven §8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet, samt effekten av påvirkninger. Hysvær og Søla som ligger vest for Vega, er en større øy og en havgrend som består av et par hundre øyer hvor alle øyene utgjør Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. På 16 av øyene har det bodd folk. Like etter 2. verdenskrig bodde det mellom 60 og 70 mennesker på øyene. Sauer og kyr beitet på holmer og skjær. Fiske var viktigste næringsvei og ærfugldriften en viktig tilleggsnæring. Hysvær var bebodd frem til 1980-tallet, Søla frem til 1970-tallet. Mange av husene står der fremdeles og blir brukt av grunneierne som fritidshus og fremdeles tar flere av grunneierne vare på tradisjonen med slått, beite, fiske, egg- og dundrift. Den viktigste karakteren for Hysvær og Søla er kulturlandskapet.

Hysvær/Søla landskapsvernområde er et viktig område for hekkende, mytende og overvintrende fugl. Som overvintringsområde er området spesielt viktig for ærfugl, men også andre dykkender og skarv. Om sommeren finnes det betydelige konsentrasjoner av ærfugl, men også andre ender, lom, vadere og rovfugl. Sen sommer og tidlig høst kan man møte på store flokker av mytende grågås og ærfugl. Oter blir observert av grunneiere og andre forbigående med jevne mellomrom.

Bruk av drone og ubemannet båt rammes av forbudet mot bruk av modellbåt og modellfly, og forbudet mot å forstyrre dyre- og fuglelivet og ferdselsforbudet i naturreservatet. Det finnes ingen egen hjemmel for å gi tillatelser til omsøkte aktivitet og søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens (nml) § 48. Omsøkte aktivitet er ikke av en slik art at det er aktuelt å vurdere dispensasjon av sikkerhetshensyn ei heller av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser. For å kunne gi dispensasjon fra forskriften må omsøkte aktivitet ikke stride mot verneformålet og ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Forvaltningen ser et behov for forskning på de marine naturtypene i verneområdene, da det er lite kunnskap om dette per dags dato. Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning og verdensarvområdet rundt er hjem for mange sjøfugl som finner sin mat i havet, inkludert rødlistede arter som ærfugl (sårbar) og teist (nær truet), samt andre sjøfugler som dykkender og skarv. Verneområdene på Vega består blant annet av Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservater og Muddvær og Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområder. Formålet med vernet av disse områdene er blant annet å bevare dyrelivet tilknyttet områdene (jfr. §2 i verneforskriftene for Muddvær og Lånan, Flovær og Skjærvær, og §3 for Kjellerhaugvatnet og Holandsosen). I

den sammenheng vil mer kunnskap om mattilgangen for sjøfuglen i området være nyttig informasjon som vil kunne hjelpe forvaltningen av områdene i fremtiden.

Det er ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Det er heller ikke aktuelt å vurdere andre lokaliseringalternativer. Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 vurderes derfor ikke nærmere.

For å kunne gi dispensasjon er det en forutsetning at aktiviteten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Lavtflyging med drone/modellfly og bruk av modellbåt har potensiale for å forstyrre og påvirke fuglene, derfor er også aktiviteten regulert av verneforskriften. Vega verneområdestyre er ikke sikker på at bruk av drone vil være uten påvirkning på verneverdiene. Modellbåten det beskrives i søknaden er muligens svært lite forstyrrende for fuglelivet med tanke på støy og fart. Det er likevel ikke noe som har blitt testet i verneområdene før. Det er viktig å følge med på påvirkningen prosjektet har på dyrelivet for å innhente kunnskap om hvilken belastning liknende prosjekt vil kunne ha i fremtiden. Vi legger derfor stor vekt på føre-var prinsippet (jfr. naturmangfoldloven §9) og samlet belastning (jfr. naturmangfoldlovens §10). Utgangspunktet blir derfor at bruk av dronen og modellbåten kan ha negativ innvirkning på fuglene og samtidig skal forsøket avbrytes dersom det er åpenbart store negative konsekvenser, for eksempel gjennom kollisjoner mellom drone/modellbåt og fugl. Forvaltningen vil følge opp etter endt feltarbeid og innhente informasjon om påvirkningen forsøket hadde på dyrelivet.

Parter i saken:

NIVA

Økernveien 94

Hovedkontor

Økernveien 94
NO-0579 Oslo
Telefon: 22 18 51 00
Fax 22 18 52 00
Bankgiro: 5010 05 91828
SWIFT: DNBANOKK
Foretaksnr.: 855869942
www.niva.no
post@niva.no

Vega verneområdestyre /Statsforvalteren i Nordland v/ Isa Skjelbostad
(isskj@statsforvalteren.no)

Stiftelsen Vega verdensarvsenter v/ Rita Johansen
(rita.johansen@verdensarvvega.no)

Deres referanse

Vår referanse

Dato

Journalnummer 0065/22
Prosjektnummer 200056

22.02.2022

Søknad om bruk av luftdrone samt liten, stillegående og ubemannet båt i Hysvær/Søla landskapsvernområde tilknyttet FoU av metodikk for kartlegging av marine naturtyper, i perioden 18-27 august 2022

I forskningsprosjektet MASSIMAL, som er finansiert av Forskningsrådet, skal Universitetet i Tromsø og NIVA i samarbeid med andre partnere, utvikle ny metodikk for å kartlegge utbredelse og tilstand til marine naturtyper som ålegrasenger, tang- og tareskog, og ruglbunn. Alle disse er naturtyper som er ansett som spesielt relevante naturtyper for forvaltningen (Bekkby m.fl. 2021), og som det er viktig å skaffe mer kunnskap om med hensyn til kartleggingsmetodikk og kriterier for lokalitetskvalitet (Rinde m.fl. 2022).

Basisen for metodikken er avbildning av sjøbunnen ved bruk av et hyperspektralt kamera som blir montert på en luftdrone som flyr i 15-100 meters høyde. Feltobservasjoner av sjøbunnen gjennomføres ved dykking og bruk av «dropp-kamera» fra båt, samt bruk av «Otter»; en stillegående ubemannet havoverflatefarkost utstyrt med sensorer for marinbiologisk/oseanografisk kartlegging. Gjennom å kombinere bildene som tas med luftdrone

med feltobservasjonene kan maskinlærings-algoritmer lage detaljerte kart over de ulike naturtypenes utbredelse og helsetilstand.

Alle naturtypene nevnt over finnes ved Vega, og Vega er særlig godt egnet for utvikling av kartleggingsmetodikk med tanke på forekomst av tareskog og kråkeboller. De rike forekomstene av ruglbunn nær områder med frodig og nedbeitet tareskog gjør også at Vega er svært godt egnet som studieområde for MASSIMAL.

Basert på tidligere kontakt med Vega Verdensarvsenter har vi valgt ut perioden 18-27. august for gjennomføring av undersøkelsene beskrevet over, der luftdronene vil bli flydd i den siste delen av perioden. Hvis været er gunstig regner vi med at det er behov for å fly dronen(e) 3-4 dager i løpet av kampanjen, og inntil 2 timer flying per dag, per lokalitet. I praksis tror vi antall flytimer vil bli færre.

Luftdronene som vil bli brukt er vist i Figur 1:

- En **DJI Matrice 600 Pro**, et multikopter med 6 propeller, «vingespenn» på 1,7 meter, og totalvekt (inkludert nyttelast/sensorer) på ca 15 kg. Flytid per batterisett ca 10-15 min.
- En **DJI Phantom 4**, et multikopter med 4 propeller, «vingespenn» på ca 0,5 meter, og totalvekt (inkludert nyttelast/sensorer) på 1,4 kg. Flytid per batterisett opp mot 25 min.

Figur 1: Aktuelle luftdroner

Dronene opereres av Fly Lavt AS (se www.flylvt.no), som har alle nødvendige tillatelser og forsikringer for å operere disse dronene.

Sensorplattformen [Otter](#) er bygget av Maritime Robotics. Det er en 2 m lang og 1 m bred ubemannet, overflatefarkost utstyrt med sensorer for marinbiologisk/oseanografisk kartlegging (Figur 2). Den er elektrisk, stillegående og stabil, og bruker et presist navigasjons- og styresystem til å følge et forhåndsprogrammert kjøremønster. Farkosten beveger seg i 1-3 m/s. Vi anser at det kan være et behov for ca 4 timers kartlegging av hvert område ved bruk av denne farkosten. Om mest skånsomt for fuglelivet, vil bruken samordnes med droneflyingen. I tillegg til å skaffe en heldekkende kartlegging av bunntypene i området, gir farkosten oss også verdifulle data mht temperatur, salinitet og vannkvalitetsparametre som turbiditet, klorofyll og mengde oppløst organisk materiale.

Figur 2: Maritime Robotics "Otter"

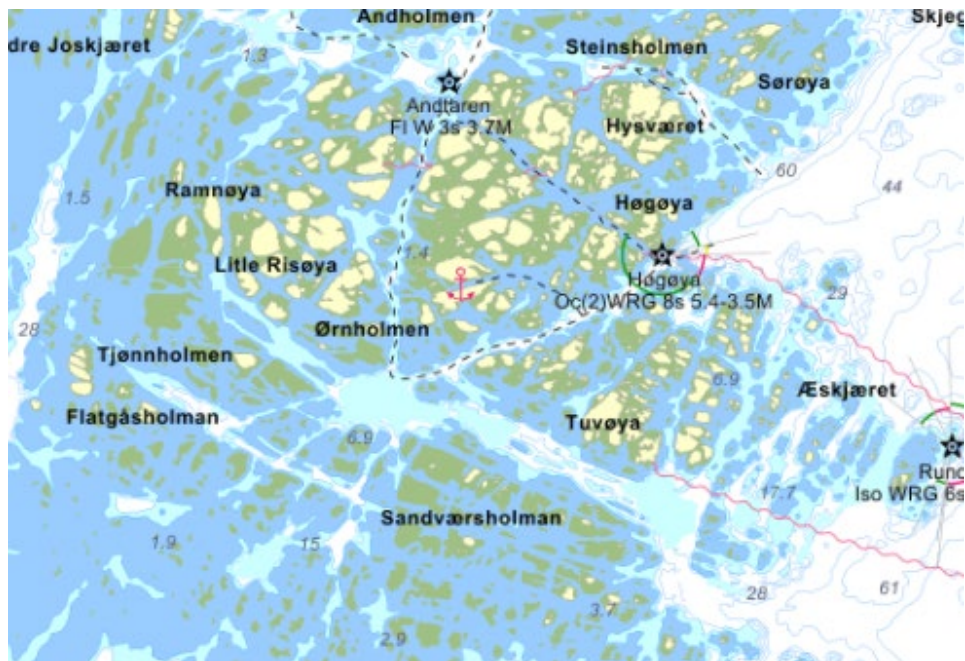
Vi ønsker primært å gjøre undersøkelser i områder som dekker følgende:

- stortareskog med ulik tett av planter
- nedbeitet kråkebollebunn (gjerne områder med høy og lav tetthet av kråkeboller, og ulik grad av gjengroing)
- ruglbunn

Figur 3 (Søla) og Figur 4 (Hysvær) viser de to områdene som inneholder disse naturtypene og som vi ønsker å undersøke i denne feltkampanjen. Siden disse omfattes av Hysvær/Søla landskapsvernområde **søker vi hermed om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å kunne gjennomføre undersøkelsene ved bruk av luftdroner og Otteren her**. Basert på informasjon fra Statsforvalteren har vi forstått at det ikke trengs tillatelse for å utføre feltarbeidet på land/ eller i sjø på noen av disse stedene.

Figur 3: Oversikt over registrerte forekomster av ruglbunn nord for øya Sjøla (rosa omriss) og potensialet for en stor ruglbunn i området basert på Norge i bilder foto (blått omriss). Den hvite linja er 100 m lang. Her forventer vi at det kan være tareskog på grunt vann i nordøstlig del.

Figur 4: Hysvær huser stortare- og sukkertareskog, samt forekomst av kråkebollebunn, og vil være et egnet studieområde for å utvikle kriterier for denne lokalitetskvalitetsparameteren.

Referanser

Bekkby T, Rinde E, Oug E, Buhl-Mortensen P, Thormar J, Dolan M, Mjelde M, Gitmark JK, Moy SR, Schneider S, Gonzales-Mirelis G, Systad G, van Son TC (2021) Forslag til forvaltningsrelevante marine naturenheter. NIVA-rapport 7672-2021. 40s.

Rinde E, Moy SR, Tveiten LA, Kvile KØ, Walday MG, Christie H, Brkljacic MS, Kile MR, Bekkby T, Gitmark JK, Mjelde M, Fagerli CW, Oug E, Anglès d'Auriac M (2022) Feltbasert kunnskap, metodikk og kriterier for økologisk kvalitet til et utvalg av marine naturtyper. NIVA-rapport 7691-2022.

Med vennlig hilsen

NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING

NORGES ARKTISKE UNIVERSITET

Eli Rinde
Seniorforsker, ph.d.

Martin Skjelvareid
Prosjektleder for MASSIMAL

Telefon: +47 901 24 941
E-post: eli.rinde@niva.no

Telefon: +47 769 66 955
Epost: martin.skjelvareid@uit.no

Arkivsaksnr: 2021/1995-0

Saksbehandler: Isa Skjelbostad

Dato: 15.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	15/22	04.03.2022

Klage på vedtak - byggesak - Hysvær 31/9 - Hysværøyan grunneierlag

Vedlegg:

- 1 Svar tiltakshavere klage vedtak Hysvær 31/9 Lomsøya
- 2 Klage på vedtak - byggesak - Lomsøya - Hysværet - 31/9 - Vega
- 3 Spørsmål om hjemmel for vedtak med vilkår
- 4 Svar spørsmål om hjemmel for vedtak for Lomsøya, Hysvær

Gunvald Eilertsen har i brev av 5. februar 2022 klaget på vedtak av 4. juni 2021 og 21. januar 2022, som gjelder dispensasjon i forbindelse med bygging på eiendommen 31/9 i Hysværet. Klagen er fremmet på vegne av Hysværøyan grunneierlag.

Forvalters tilrådning

Klage datert 5. februar 2022 fra Gunvald Eilertsen på vegne av Hysværøyan grunneierlag avvises på grunn av manglende klagerett, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen

I klagebrevet står det «Grunnlaget for klagen er at vedtakene omfatter forhold som på generelt grunnlag kan berøre andre grunneiere i været, og som kan få konsekvenser for tilsvarende og lignende saker i ettertid. Vedtaket er også etter min vurdering beheftet med feil og mangler.»

I dispensasjonsvedtaket fattet 4. juni 2021 ble det satt vilkår for byggetillatelsen som er grunnlag for klagen. Det gjelder disse vilkårene: plutting i tilknytning til hovedhuset på maks 20 kvm, i stedet for omsøkte plutting på ca. 50 kvm; flytebrygga skal være åpen for fri benyttelse; arbeidet tilknyttet byggetiltakene må ikke skje i hekketiden for sjøfugl (15. april – 31. juli); bygget må tilpasses eksisterende byggeskikk i Hysvær (jfr. kommuneplanen 2010 §8.3.10). Se vedlagt klagebrev.

Vedtaket 21.01.2022 overlapper til dels tidligere vedtak i byggesaken (endring av størrelse og plassering på kai og flytebrygge), og dette legges til grunn for at alminnelig klagefrist på 3 uker er overholdt.

Det ble sendt inn spørsmål om hjemmel til dispensasjonen til forvaltningen i brev av 17.01.2022 i forkant av innsendelse av klage. Forvalter svarte på dette i brev av 24.02.2022. Begge brev ligger vedlagt.

Vurdering av saken

Det ble sendt inn spørsmål om hjemmel for vedtak til forvaltningen i brev av 17.01.2022 i forkant av innsendelse av klage. Forvalter svarte på dette i brev av 24.02.2022. Begge brev ligger vedlagt.

Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen i henhold til forvaltningsloven § 33 andre ledd avvise saken.

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken, se forvaltningsloven § 28 første ledd.

Det er i juridisk litteratur sagt mye om hva som ligger i begrepet rettslig klageinteresse. For å ha rettslig klageinteresse må man ha en viss tilknytning til saken, uten at vedtaket nødvendigvis må ha rettslige konsekvenser for klageren. Det er tilstrekkelig at tilknytningen er av en slik art og styrke at det er rimelig å gi ham et rettskrav på å få vedtaket overprøvd (Eckhoff & Smith, Forvaltningsrett).

For å ha rettslig klageinteresse, må det foreligge en aktuell interesse. Fortidige og fremtidige forhold unndras dermed som regel. Videre må klager ha en viss tilknytning til saken. Det er ikke nødvendig at saken direkte gjelder vedkommende, men er tilstrekkelig at saken har klare faktiske virkninger for vedkommende.

Jan Fridthjof Bernt har i Norsk Lovkommentar sagt at det ikke uten videre kan være avgjørende at vedkommende har en nær tilknytning til saken, dersom vedtaket verken rettslig eller praktisk får virkninger for ham eller henne. Ved avgjørelsen må det vurderes hvor vesentlige interesser vedkommende har i nettopp dette konkrete vedtaket.

Vi kan ikke se at grunneierlaget har en slik tilknytning til saken at det foreligger klagerett. Grunneierlaget kan ikke sies å ha en aktuell interesse i saken, da klagen er begrunnet i at vedtakene omfatter forhold som på generelt grunnlag kan berører andre grunneiere i været, og som kan få konsekvenser for tilsvarende og lignende saker i ettertid.

Øvrige grunneiere i landskapsvernområdet vil ha klagerett på eventuelle fremtidige vedtak som gjelder egne eiendommer, og vil da få anledning til å klage på vilkår og vedtak for øvrig. Det er ikke noen grunn til at grunneierlaget skal ha rettskrav på å få overprøvd et vedtak med vilkår som er akseptert av den vedtaket direkte gjelder.

En søknad om dispensasjon fra verneforskriften vil alltid måtte vurderes helt konkret, når det gjelder om dispensasjon kan gis og hvilke vilkår som skal stilles. Vi kan derfor

ikke se at saken som gjelder dispensasjon for tiltak på eiendommen 31/9 har slike klare faktiske virkninger for grunneierlaget at det foreligger rettslig klageinteresse i saken.

Grunneierlaget har ikke rettslig klageinteresse i saken, og klagen avvises på dette grunnlag.

Vi finner likevel grunn til å også vurdere om klagen er fremmet innenfor klagefristen for de to vedtakene som omfattes.

Regler om klagefrist er gitt i forvaltningsloven § 29. Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Grunneierlaget eller Eilertsen mottok ikke underretning om vedtaket.

For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, se § 29 andre ledd. Ved vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, skal klagefristen for andre likevel senest løpe ut når det er gått tre måneder fra det tidspunkt vedtaket ble truffet.

Vi er ikke kjent med når Eilertsen/grunneierlag fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket datert 4. juni 2021, men klagefristen på tre måneder er uansett oversittet. Vi kan ikke se at det i henhold til forvaltningsloven § 31 er grunnlag for oppreisning for oversitting av klagefristen.

Klagen er imidlertid fremmet innenfor klagefristen for vedtaket datert 21. januar 2022. Dette vedtaket gjelder imidlertid bare størrelse og plassering av kai og flytebrygge.

Dersom grunneierlaget hadde hatt rettslig klageinteresse, ville det altså uansett ikke ha vært grunnlag for å behandle de delene av klagen som gjelder vedtaket fra juni 2021.

Klageadgang

Vedtaket om avvisning er i henhold til forvaltningsloven § 2 tredje ledd et enkeltvedtak, og vedtaket kan innen tre uker fra mottatt underretning påklages til Miljødirektoratet. En eventuell klage skal stilles til miljødirektoratet, og sendes til Vega verneområdestyre, Moloveien 10, 8002 Bodø innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Fra: Ragnvald Halset[ragnvald@Nyark.no]
Sendt: 10.02.2022 09:14:08
Til: Skjelbostad, Isa[isskj@statsforvalteren.no]
Kopi: Tord Moe Laeskogen[tord.moe.laeskogen@sundvolden.no];
Tittel: SV: Klage vedtak Hysvær 31/9 Lomsøya

Hei igjen,

Takk for svært rask og positiv tilbakemelding.

Mvh
Ragnvald
NYARK
99586790

Fra: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Sendt: 10. februar 2022 09:11
Til: Ragnvald Halset <ragnvald@Nyark.no>
Kopi: Tord Moe Laeskogen <tord.moe.laeskogen@sundvolden.no>
Emne: Re: Klage vedtak Hysvær 31/9 Lomsøya

Hei

Det er ikke slik at klagen går ut på at det ikke kan bygges, og det er ikke fattet noen beslutning om at byggingen må utsettes til klagen er behandlet. Det må hjemles i forvaltningsloven §42, og vi har ingen grunn til å vurdere dette ut ifra innholdet i klagen. Slik at så lenge dere får dispensasjon fra kommunen så kan dere begynne som planlagt.

Jeg vil holde dere oppdatert på hva vi kommer frem til i styret.

Mvh
Isa

Fra: Ragnvald Halset <ragnvald@Nyark.no>
Sendt: Thursday, February 10, 2022 8:56:40 AM
Til: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>
Kopi: Tord Moe Laeskogen <tord.moe.laeskogen@sundvolden.no>
Emne: SV: Klage vedtak Hysvær 31/9 Lomsøya

Hei,

Det var svært beklagelig med en klage nå. Vi trodde at alle klagefrister var overskredet. Vi er godt i gang med planlegging av etablering av kai og flytebrygg etter siste vedtak i verneområdestyret. Vi venter bare på vedtak i Vega kommune.

Er det noen mulighet for at dere kommer til å endre vedtaket den 4. mars og at vi må stille planene i beror inntil dere gir oss bakemelding. Vi nærmer oss raskt april og hekke tiden.

Mvh

Ragnvald

NYARK

99586790

Fra: Skjelbostad, Isa <isskj@statsforvalteren.no>

Sendt: 8. februar 2022 11:07

Til: Ragnvald Halset <ragnvald@Nyark.no>; Tord Moe Laeskogen <tord.moe.laeskogen@sundvolden.no>

Kopi: geilertsen@hotmail.com

Emne: Klage vedtak Hysvær 31/9 Lomsøya

Hei

Det har kommet inn en klage på vedtakene fattet i forbindelse med dispensasjonen gitt til bygging på gnr. 31, bnr. 9 i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Klagen er sendt inn på vegne av Hysværøyan grunneierlag. Dere underrettes i henhold til forvaltningsloven §33 tredje ledd.

Jeg legger ved kopi av klagen, og tidligere korrespondanse med leder av grunneierlaget til orientering. Dere har to uker til å komme med en uttalelse på saken om dere skulle ønske det. Vi tar sikte på å få behandlet klagen på styremøte den 4. mars. Det vil bli vurdert om vedkommende har rettslig klageinteresse, og om klagefrister er overholdt.

Med vennlig hilsen

Isa Nergård Skjelbostad

Verneområdeforvalter

Vega
verneområdestyre

Telefon: 94 25 48 59

E-post: isskj@statsforvalteren.no

Vega verneområdestyre

Co. Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Brønnøysund den 05.02.2022

KLAGE PÅ VEDTAK – DISPENSASJONSBEHANDLING AV BYGGESAK PÅ LOMSØYA – GNR. 31/9 I HYSVÆRET

På vegne av Hysværøyan grunneierlag finner jeg grunn til å klage på vedtak fattet av Vega verneområdestyre i møter den 04.06.2021 og 21.01.2022 som gjelder dispensasjonsbehandling av byggesøknad på gnr. 31/9 i Hysværet.

Grunnlaget for klagen er at vedtakene omfatter forhold som på generelt grunnlag kan berører andre grunneiere i været, og som kan få konsekvenser for tilsvarende og lignende saker i ettertid. Vedtaket er og så etter min vurdering beheftet med feil og mangler.

Eiendommen Lomsøy i Hysværet ligger i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Det planlegges gjenoppbygging av bygninger på boplass som ble fraflyttet for ca. 60 år siden, og hvor det nå bare er rester igjen av våningshus og fjøs. Sjøhuset ble tatt med ved flytting til Vega.

I vedtaket den 04.06.2021 gis det dispensasjon fra vernebestemmelsene på i alt ni vilkår, og det er noen av disse vilkårene som er utgangspunktet for denne klagen. Selve dispensasjonsvedtaket har slik ordlyd:

Enstemmig vedtak i Vega verneområdestyre 04.06.2021:

Grunneierne på gnr. 31, bnr. 9 ved Tord Moe Laeskogen, gis dispensasjon fra byggeforbudet i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning til å sette opp hovedhuset på 55m² som vist på tegning, med platt på maks 20m² (Brutto Ytre Areal på 75 m²). Dispensasjonene er hjemlet i § 3, pkt. 4 i verneforskriften.

Vilkårene for dette positive dispensasjonsvedtaket er følgende ni strekpunkt:

- Boligen skal ha et BYA på 55 m², med tilknyttende platt på maks 20 m².
- Uthuset skal ha et BYA på 64 m².
- Kai skal ha et BYA på maks 100 m².
- Bygningene skal være tilknyttet de eksisterende på eiendommen, som vist i søknad.
- Flytebrygga skal være åpent til fri benyttelse for ilandstigning for allmennheten
- Det skal ikke støypes, sprenges eller på annen måte settes permanente innretninger i forbindelse med landfeste til flytebrygga, med unntak av bolter i stein.
- Flytebrygga skal ikke være større enn 3 x 6 meter.
- Arbeidet tilknyttet byggetiltakene må ikke skje i hekketiden for sjøfugl (dvs. 15.april – 31.juli).
- Bygget må tilpasses eksisterende byggeskikk i Hysvær (jfr. kommuneplan 2010 § 8.3.10).

I dispensasjonsvedtaket og første strekpunkt er omsøkt platting på ca. 50 kvm. avgrenset til 20 kvm., uten at dette begrunnes nærmere i saksutredningen. Det er videre uklart hva henvisningen til «Brutto Ytre Areal på 75 kvm.» gjelder.

En nærliggende forklaring kan være en henvisning til en kommuneplanbestemmelse om maks BYA på 70 kvm. for fritidsboliger i verdensarvområdet i kombinasjon med en feilaktig forståelse av at platting skal inngå i beregning av BYA.

I femte strekpunkt er det satt et vilkår om at flytebrygga skal være åpen til fri benyttelse for ilandstigning for allmenheten.

Det er fullstendig uforståelig hvorfor hensynet til allmenheten trekkes inn i denne saken. Flytebrygga er adkomsten til en fritidsbolig på ei lita øy, og er slikt sette ikke relevant som tilkomst for allmenheten - utover det å besøke eierne eller som del av eiers planlagte bruk, og det trenger man som kjent ingen godkjenning for..

Dette vilkåret er en urimelig inngripen i den privatrettslige råderetten over egen eiendom. I saken er det opplyst at kai og flytebrygge ligger 35 meter fra hovedhuset, og vil uavhengig av øyas beskjedne størrelse være en del av det som betraktes som «privat» område.

I åttende strekpunkt er det satt vilkår om at arbeidet tilknyttet byggetiltakene ikke må skje i hekketiden for sjøfugl (dvs. 15.april-31.juli).

I saksutredningen er dette kort begrunnet med hensynet til hekkesesong for sjøfugl. Konsekvensen av et slikt vilkår er at byggearbeidene må fordeles over flere sesonger og derfor vil være fordyrende for tiltakene. Dette står i motsetning til at det i saksutredningen er poengtert at det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Å gjennomføre byggetiltak i øyene er som kjent svært utfordrende, både praktisk og klimatisk, og å være avskåret fra vår- og sommermåned framstår som svært urimelig, spesielt nå hensynet til hekkende fugl ikke konkretiseres eller dokumenteres nærmere.

Ved å legge strenge begrensninger på nødvendig aktivitet for å bevare og fornye bygningsmiljøet som en vesentlig del av kulturlandskapet, vil dette også kunne hevdes å være i konflikt med verneformålet.

I og med at disse problemstillingene ikke er belyst, avveid og avgrenset i denne saken, frykter jeg at dette lett kan danne presedens for lignende søknader i Hysværet.

Samtidig er vi jo selvfølgelig innforstått med at hensynet naturmiljøet skal tillegges stor vekt i alle sammenhenger, men da må jo dette kunne presiseres i vedtaket som et vilkår om at det skal tas hensyn til eventuelle hekkende fugl i nærområdet.

I niende og siste strekpunkt er det satt et vilkår om at bygget må tilpasses eksisterende byggeskikk i Hysværet (jfr. kommuneplanens 2010 § 8.3.10).

I og med at byggetiltaket er en del av dispensasjonsbehandlingen er det uklart hva som ligger i dette vilkåret. Kan det forstås som at den omsøkte utformingen ikke ansees å være godt nok tilpasses lokal byggeskikk, eller er det bare en presisering med henvisning til kommuneplanbestemmelser?

Samtidig er det også grunn til å stille spørsmål ved om verneområdestyret i det hele tatt har et formelt grunnlag å mene noe om spørsmål som kommunen som plan- og bygningsmyndighet har vedtakskompetanse på. Jeg kan ikke se at vernebestemmelsene har noen bestemmelser om byggeskikk. Ved å ta inn dette som et vilkår for dispensasjon skapes det en usikkerhet på dette området.

Den 21.01.2022 ble det fattet et nytt dispensasjonsvedtak med vilkår i forbindelse med behandling av søknad om å benytte helikopter til transport av byggematerialer til byggeplass på Lomsøya og justert plassering av kai og størrelse på flytebrygge.

Vedtaket har slik ordlyd:

Enstemmig vedtak i Vega verneormådestyre 21.01.2022:

Grunneiere på gnr. 31, bnr 9 Lomsøya AS v/Tord Moe Laeskogen, gis dispensasjon fra byggeforbudet i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning til å sette opp kai og flytebrygge som vist på tegning. Lomsøya AS v/Tord Moe Laeskogen gis avslag på søknad om frakt av materiale med helikopter. Dispensasjonen er hjemlet i §5, pkt 1 i verneforskriften. Avslag er hjemlet i §3, pkt. 4 i verneforskriften.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen erstatter dispensasjonen for størrelse og plassering av kai og flytebrygge som ble gitt 11.08.2021.
- Flytebrygga skal ikke være større enn 3mx7,5m.
- Kai skal ha et BYA på maks 100m².
- Flytebrygge og kai skal plasseres slik det er vist i søknaden.
- Flytebrygga skal være åpen til fri benyttelse for ilandsstigning for allmennheten.
- Det skal ikke støpes, sprenges eller på annen måte settes permanente innretninger i forbindelse med landfeste til flytebrygga, med unntak av bolter i stein
- Arbeidet tilknyttet byggetiltakene må ikke skje i hekketiden for sjøfugl (dvs. 15. april til 31. juli).

Før byggingen kan iverksettes må nødvendig tillatelse fra Vega kommune som plan- og bygningsmyndighet foreligge

I og med at vedtaket den 21.01.2022 til dels overlapper tidligere vedtak i byggesaken, legger jeg til grunn alminnelig klagefrist etter siste vedtak, og at Hysværøyan grunneierlag har klagerett i saken.

Med Hilsen

Gunvald Eilertsen
for Hysværøyan grunneierlag

Vega verneområdestyre

Co. Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

8906 Brønnøysund den 17.01.2022

SPØRSMÅL OM HJEMMEL FOR VEDTAK MED VILKÅR

I verneområdestyremøte den 04.06.2021 ble det i sak 10/21 behandlet en dispensasjon for gjenoppbygging av hus og kai m. flytebrygge på eiendommen Lomsøy gnr. 31/9 i Hysværet, som ligger innenfor Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning.

Som grunneier i Hysværet ser jeg at det i vedtaket er forhold og premisser av prinsipiell karakter og av allmenn interesse som jeg ønsker belyst og få en avklaring på.

Verneområdestyret har hjemmel til å fatte vedtak med utgangspunkt i forskriften for verneområdet, og innenfor de rammene som forskriften har trukket opp.

Det jeg primært stille spørsmålet ved er en omfattende opplisting av vilkår for en dispensasjon fra «byggeforbudet» i landskapsvernområdet.

Forvaltningsmyndigheten kan som kjent etter søknad og innenfor §5 i forskriften gi tillatelse til ulike tiltak, herunder nyetablering av bygging på eksisterende grunnmur eller i samsvar med annen dokumentasjon av tidligere bebyggelse. Dette er ikke det samme som «byggeforsbud» etter min vurdering, og det er heller ikke en dispensasjon når det som omsøkes er en reetablering av tiltak som det er igjen rester av i terrenget, jfr. §5.1.

Verneområdestyret fattet et enstemmig vedtak om å gi dispensasjon fra verneforskriften, men har samtidig listet opp følgende vilkår for dispensasjonen:

1. *Boligen skal ha et BYA på 55 m², med tilknyttet platt på maks 20 m².*
2. *Uthuset skal ha et BYA på 64 m².*
3. *Kai skal ha et BYA på maks 100 m².*
4. *Bygningene skal være tilknyttet de eksisterende på eiendommen, som vist i søknad.*
5. *Flytebrygga skal være åpent til fri benyttelse for ilandstigning for allmenheten.*
6. *Det skal ikke støypes, sprenges eller på annen måte settes permanente innretninger i forbindelse med landfeste til flytebrygga, med unntak av bolter i stein.*
7. *Flytebrygga skal ikke være større enn 3 x 6 meter.*
8. *Arbeidet tilknyttet byggetiltakene må ikke skje i hekketiden for sjøfugl (dvs. 15.april – 31.juli).*
9. *Bygget må tilpasses eksisterende byggeskikk i Hysvær (jfr. kommuneplan 2010 §8.3.10)*

Kommentar til gitte vilkår

Pkt. 2,3,4 og 7 er etter det jeg kan se i samsvar med det som er omsøkt, og slikt sett ikke riktig å angi som vilkår.

I pkt.1 er størrelsen på boligen som omsøkt, og derfor heller ikke et vilkår.

I vedtakets generelle del og siste del av første strekpunkt om vilkår, så avgrenses omsøkt plattning til maks 20 m² slik at bolig og platt til sammen har et bebygd areal på 75 m², og dermed vil være innenfor en arealramme satt i kommuneplanen. Dette er en feil forståelse av bygningsregelverket i og med at platter og terrasser lavere enn 1 meter over terreng **ikke** skal regnes med som del bebygd areal. Slike vurderinger innenfor plan- og bygningslovgivningen ligger uansett utenfor verneområdestyrets myndighetsområde.

Vilkår pkt.5 om allmenhetens bruk av privat flytebrygge er ikke hjemlet i forskriften, og er dermed også utenfor verneområdestyrets myndighetsområde.

Vilkår pkt.6 lister opp forhold rundt ulike fysiske tiltak i forbindelse med etablering av flytebrygge, dvs. løsning for innfesting av landgang, uten at jeg ser at dette er hjemlet i forskriften. Stusser ellers på formål/nytte av å sette bolter i stein, og ikke i fjell..

Vilkår pkt.8 slår fast et «aktivitetsforbud» i hekkesesongen mellom 15.april og 31.juli.

Vilkår pkt.9 går på at ny bebyggelse må tilpasses stedets byggeskikk, jfr. kommunens planbestemmelser.

Slike forhold som nevnes her er heller ikke regulert eller forankret i vernebestemmelsene, og slikt sett utenfor det som verneområdestyret kan bestemme.

Oppsummert er det aller meste av vilkårene som er stilt opp som grunnlag for dispensasjonsvedtaket fra verneområdestyret etter min mening ugyldige, i og med at det formelt sett ikke foreligger hjemmel for det.

Det resterende av «vilkår» er en opplisting av de tiltakene som godkjennes som omsøkt, jfr. verneforskriftens § 5.1. I dispensasjonsvedtaket henvises det for øvrig til § 3, punkt 4 i verneforskriften, men det må vel bero på en trykkfeil.

Det prinsipielle i min henvendelse er å få belyst hva forvaltningsmyndigheten for verneområdene i Vega kommune legger til grunn for den formelle juridisk forankringen av sine vedtak, og i denne saken spesielt i forhold til hjemmel til å stille vilkår for vedtak.

Med hilsen
Gunvald Eilertsen

Kopi til
Vega kommune, 8980 Vega

Fra: Skjelbostad, Isa[isskj@statsforvalteren.no]
Dato: 24.01.2022 15:04:00
Til: geilertsen@hotmail.com
Tittel: Ang. spørsmål om hjemmel for vedtak for Lomsøya, Hysvær

Hei Gunvald.

Jeg viser til brev av 17.01.22, hvor du etterspør hjemmel for vedtak med vilkår i byggesaken på Lomsøya i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Jeg legger ved brevet.

Det viktige her er det som står i §3 av verneforskriften. Det setter rammene for hva som er forbudt. I ett landskapsvernområde med dyrelivsfredning er det da to forhold som er vesentlige:

1. Landskapets art og karakter
2. Hensyn til dyre- og fuglelivet.

§5 lister opp tiltak som forvaltningsmyndighet KAN gi tillatelse til, ikke skal.

§4 lister opp tiltak som har direkte unntakshjemmel.

I første del av brevet tar du for deg §5, og ut ifra dette tolker det slik at det ikke er byggeforbud i Landskapsvernområdet. Dette blir feil, da det i §3 er listet opp forbud, deriblant tiltak som vesentlig kan endre landskapets art og karakter, hvor oppføring av nye bygninger er listet opp som eksempel. Så er det viktig å merke seg at eksempellisten ikke er utfyllende. §5 åpner for at forvaltningsmyndighet kan gi tillatelse innenfor visse rammer, dette må da søkes om. I verneområdeforvaltningen er det vanlig å omtale bestemmelser i verneforskrifter som åpner opp for å gi tillatelse til enkelte tiltak som spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. I motsetning til den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven. § 48, jf. § 7 i forskriften for Hysvær/Søla.

Videre mener du at det ikke er rett å sette vilkår når resultatet er likt det det søkes om. Dette gjelder da for vilkår 2, 3, 4 og 7. Etter min mening stemmer ikke dette. Eksempelvis, hvis en person skulle søke om å kjøre 6 turer med snøscooter til hytta si, vil han mest sannsynlig få en dispensasjon der det står som vilkår at han får kjøre 6 turer. Dette er vanlig forvaltningspraksis i verneområdeforvaltningen. Dette fordi det er utydelig å gi en dispensasjon hvor det bare står «som beskrevet i søknad/som omsøkt». Dette handler om etterprøvbarehet for f.eks. Statens Naturoppsyn når de har kontroll. Vilåårene kunne også vært oppgitt som forutsetninger for vedtaket, men det er ryddigere å samle alle forutsetninger under vilkår. I praksis har de samme virkning.

Når det gjelder størrelse på platting, så er det nok korrekt det du skriver om hva som skal regnes inn i BYA i saksbehandling etter plan- og bygningsloven. Men som forvaltningsmyndighet så skal vi vurdere hva som kan påvirke landskapets art og karakter. Da er ikke nødvendigvis en platt som ligger lavere enn 1 meter i terrenget uvesentlig. Derfor er det relevant å sette et slikt vilkår. Det er heller ikke sånn at vurderingen innenfor plan- og bygningsloven ligger utenfor verneområdets myndighetsområde. Alle plattinger, også de som ikke regnes med i BYA, er tiltak som omfattes av forbudet i §3, pkt. 1 i verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere om det kan gis tillatelse etter verneforskriften, og dette har ikke noe med pbl. å gjåre. Vedtaket sier ikke noe om BYA på platten, bare at den skal være maks 20 m², og størrelsen er heller ikke koblet opp til kommuneplanens arealdel i vedtaket.

Punkt 5 om flytebrygger:

Også her handler det om landskapets art og karakter. Formålet med dette vilkåret er å unngå at det blir for mange flytebrygger i et område, som i dette tilfelle er et verneområde innenfor et LNF-område (verdensarvområde). Dette er vanlig praksis innen verneområdene. Det er viktig å notere at vilkåret er akseptert, i og med at det ikke er påklaget av søker.

Punkt 6. Dette handler om tiltak som er forbudt i §3 i verneforskriften. En ønsker å minimere inngrep på land, for å ivareta formålet med vernet og begrense skadene ved en tillatelse. Bolter i stein versus bolter i fjell blir det samme. Selvsagt går fjell under stein.

Vilkår 8 ville ikke vært greit i et vanlig landskapsvernområde. Men Hysvær ligger i Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Dvs. at det skal tas hensyn til dyre og fugleliv. I §2, formål med loven, står det «Formålet med vernet er å bevare et egenartet natur- og kulturlandskapsområde, og sikre de zoologiske, botaniske, geologiske og kulturhistoriske element som er med på å gi området dets særpreg». Hovedregelen er at det i dispensasjoner etter verneforskriften kan knyttes vilkår til en tillatelse for å ivareta naturmiljøet. Denne adgangen gjelder både for vedtak etter spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, og vedtak etter naturmangfoldloven §48. Vilkalet er også nødvendig etter naturmangfoldlovens miljørettsprinsipper, for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet.

Vilkår 9. Dette er og slik jeg ser det et gyldig vilkår. Hysværet er et kulturlandskap og har en byggeskikk. Dermed er det en del av det og ta vare på landskapets art og karakter. At det henvises til kommuneplanen, innebærer ikke at vilkåret går ut over det verneområdestyret kan bestemme.

Når alt dette er sagt, så er ikke naturmangfoldlova med tilhørende forskrifter noen god «bygningslov». Det er en grunn til at alle søknader også må innom Vega kommune som plan- og bygningsmyndighet. Men jeg tenker at Vega verneområdestyre her har klart å skrive en etterprøvable disp. Det at den er i tråd med retningslinjer i Vega kommune sine arealplaner er i orden.

Jeg kan anbefale deg å lese denne hvis du skulle ha noen flere spørsmål ang. forvaltningen av verneforskrifter: <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m106/m106.pdf>

Jeg håper dette svarer på spørsmålene dine. Utover dette er det bare å spørre om det skulle være noe mer 😊

Med vennlig hilsen

Isa Nergård Skjelbostad
Verneområdeforvalter

Vega
verneområdestyre

Telefon: 94 25 48 59

E-post: isskj@statsforvalteren.no

Arkivsaksnr: 2017/1882-4

Saksbehandler: Isa Skjelbostad

Dato: 03.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	16/22	04.03.2022

Årsmelding for Vega verneområdestyre 2021

Vedlegg:

- 1 Årsmelding Vega verneområdestyre 2021
- 2 Referat - november 2021 - administrativt kontaktutvalg

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre vedtar årsmeldingen for Vega verneområdestyre 2021

**Vega
verneområdestyre**

Årsmelding 2021

Sammendrag

Vega verneområdestyre er forvaltningsmyndighet for verneområdene i Vega kommune. Årsmeldingen gir en oversikt over hvordan styret og dets sekretariat har jobbet i 2021.

Forfatter er: Isa Skjelbostad
isskj@statsforvalteren.no

Innhold

Innhold	2
1.0 Innledning	3
2.0 Midler til forvaltning av verneområdene.....	5
2.1 Drift av utvalg.....	5
2.1.1 Vega verneområdestyre	5
2.1.2 Rådgivende utvalg	6
2.1.3 Administrativt kontaktutvalg	6
2.2 Planarbeid	6
2.3 Tiltak i verneområder	6
2.3.1 Skjøtselstiltak.....	8
Beiting.....	8
Hogst av sitkagran	8
Slått	9
Sviing av kystlynghei	10
2.3.2 Tilretteleggingstiltak	10
2.3.3 Informasjon	12
3.0 Andre prosjekt	13
3.1 Marin forsøpling.....	13
3.2 Kystkultur med 8. klasse	14
3.3 Grågåås «Fra problem til ressurs»	14
4.0 Rapportering SNO – lokalt	16
5.0 Vega verneområdestyrets deltakelse	17
6.0 Verneområdeforvalters deltakelse.....	17

Forsidebildet er ungdommer fra Vega som hjelper til å rydde strendene, i samarbeid med Hold Vegaøyan ren. Foto: Karin Vorsaa Grøn

1.0 Innledning

Vega verneområdestyre er delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene i Vega. Styret består av tre politiske representanter; to fra Vega kommune og én fra Nordland fylkeskommune. Verneområdeforvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Nordland, men med kontor lokalt, og fungerer som sekretariat for verneområdestyret. Forvalter og styret har sammen ansvar for å se til at forvaltningen av verneområdene gjennomføres i samsvar med verneforskriftene for de enkelte verneområdene, naturmangfoldloven, nasjonale gjøremål og internasjonale forpliktelser.

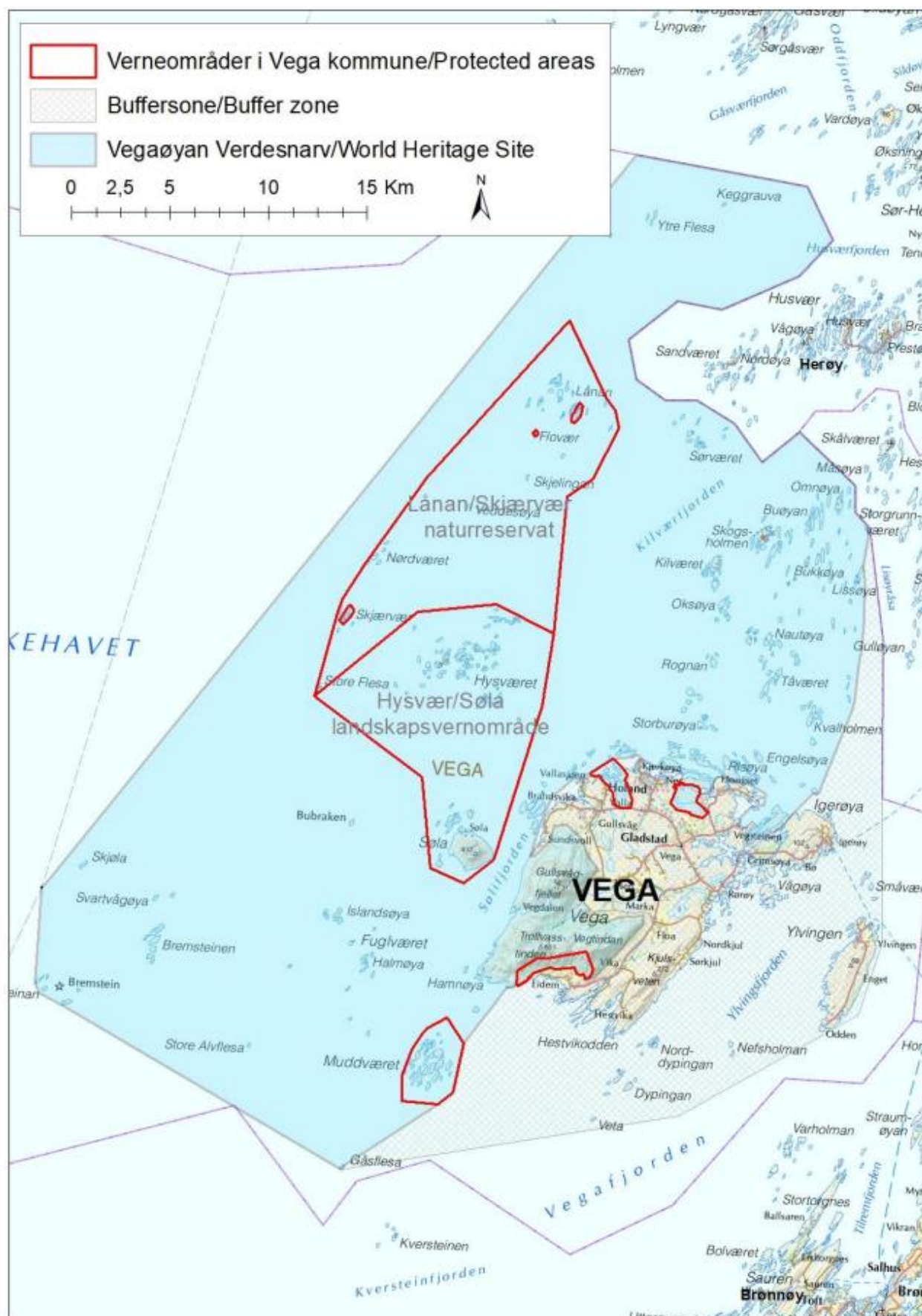
Styret for 2021 ble konstituert 16. mars 2020, og består av:

- For Vega kommune: medlem André Møller (leder), vara Hilde Sprækenhus.
- For Vega kommune: medlem Eirin Sannes Sleteng (nestleder), vara Per-Anton Nesjan.
- For Nordland fylkeskommune: medlem Knut Petter Torgersen, vara Kari Anne Bøkestad Andreassen.

Frem til august 2021 var Jannike Wika ansatt som verneområdeforvalter hos Statsforvalteren i Nordland, og fungerte som sekretær for Vega verneområdestyre. Isa Skjelbostad ble ansatt i rollen fra november 2021.

Vega verneområdestyre skal gjennom sitt arbeid ivareta de nasjonale verdiene som lå som forutsetning til opprettelsen av de ulike verneområdene. Forvaltningen av verneområdene skal ses i sammenheng med forvaltningen av Vegaøyen Verdensarv. Vega verneområdestyre skal påse at verneverdiene bevares, og skal iverksette tiltak der disse verdiene forringes eller står i fare for å forringes. Styret har ansvar for å behandle og avgjøre alle dispensasjonssøknader innenfor verneområdene. De har et selvstendig ansvar for å anmelde/rapportere brudd på verneforskriftene. Dersom en skulle ønske å klage på vedtak skal dette sendes til Vega verneområdestyre, som oversender saken til Miljødirektoratet.

Verneområdeforvalter er underlagt styret i forvaltningen av verneområdene. Forvalterens hovedfunksjon er som sekretariat for styret, og faglig forberedning av styresaker.

Bilde 1 Kart over Vega kommune med Vegaøyan Verdensarv og verneområder

2.0 Midler til forvaltning av verneområdene

I 2021 ble Vega verneområdestyre bevilget følgende midler av Miljødirektoratet:

Drift utvalg (Vega verneområdestyre, Rådgivende utvalg og Administrativt kontaktutvalg)	140 000 kr
Tiltak i verneområdene	925 000 kr

I tillegg til dette ble det utbetalt 165 000 kr i beitetilskudd og 194 000 kr i slåttetilskudd i verneområdene gjennom LUF (landbrukets utviklingsfond).

I tillegg fikk Vega verneområdestyre

- 25 000 kr til revidering av Skjøtselsplan for Lånan fuglefredningsområde
- 25 000 kr til Skjøtselsplan Hysvær (nord)

 <p>NIBIO NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI</p> <p>Skjøtselsplan for de nordlige øyene i Hysværet, Vegaøyan verdensarvområde Slåttemark, kystlynghei og naturbeitemark</p> <p>NIBIO RAPPORT VOL. 7 NR. 202 2021</p> <p>Annette Bär, Sven Emil Hinderaker & Thomas H. Carlsen Avdeling for kulturlandskap og biologisk mangfold, Tjøtta</p>	<h3>Forord</h3> <p>Utarbeidelse av skjøtselsplanen for de nordlige delene av Hysværet i Vegaøyan verdensarvområde er utført på oppdrag fra Statsforvalteren i Nordland, Klima og Miljøavdeling. Skjøtselsplanen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av de utvalgte naturtypene slåttemark og kystlynghei og er i samsvar med handlingsplanene for disse (Direktoratet for naturforvaltning 2009, 2010). I tillegg gis anbefalinger for skjøtsel av naturbeitemark. Skjøtselsplanen baserer seg på feltbefaring og intervjuer med grunneieren.</p> <p>Rapporten er delt inn i to hoveddeler. De første kapitlene gir en kort beskrivelse av naturtypene slåttemark, kystlynghei og naturbeitemark. Kapitlene 4-8 er rettet mot den som skal utføre skjøtsel, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor lokalitetene.</p> <p>Som vedlegg finnes en beskrivelse av de verdifulle naturtypelokalitetene som inngår i drifta. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert sokkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.</p> <p>NIBIO på Tjøtta takker brukeren Tor Einar Santi og Statsforvalteren i Nordland for innspill og for godt samarbeid.</p> <p>Tjøtta, 30. november, 2021</p> <p>Annette Bär Prosjektleder</p> <p>NIBIO RAPPORT 7 (202) 3</p>
---	--

2.1 Drift av utvalg

2.1.1 Vega verneområdestyre

Midlene til drift av utvalg disponeres av styret. Driftsmidlene dekker reise og møtegodtgjørelse for Vega verneområdestyre, samt til avvikling av møtene med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. I 2021 hadde Vega verneområdestyre syv styremøter, hvorav ett av styremøtene var inkludert befaring i ett av verneområdene. Referat og protokoll fra utvalgene finnes på nettside:

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Vega1>

2.1.2 Rådgivende utvalg

Forvalteren bidrar til tilrettelegging for godt samarbeid mellom styret og de ulike aktørene i området. I praksis utføres dette med dialogmøter med et rådgivende utvalg representert av berørte interessenter. Forvalter fungerer som sekretær for utvalget, og referat fra møtene legges ved årsmeldingen. Siden 2020 har Vegaøyen Verdensarv og Vega verneområdestyre hatt ett felles rådgivende utvalg, bestående av følgende medlemmer:

Grunneierrepresentant fra Muddvær	Rektor ved Vega Skole
Leder i naturvernforbundet i Nordland	Leder i Hysværøyen grunneierlag
Vegaøyens venner	Grunneierrepresentant for Flovær
Grunneierrepresentant fra Eidemsliene	fuglefredningsområde
naturreservat	Nordland Ærfugllag
Leder i Vega bondelag	Aktiv Vega
Leder i Utvær Lånan	Norsk Ornitologisk Forening
Leder i Vega Kystlag	UL Skogholt
Leder i Vega fiskerlag	Skogsholmen Velforening
Grunneierrepresentant for Søla	Vega Verdensarvsenter
Grunneierrepresentant for Skjærvær	
Leder i Vega bonde og småbrukerlag	

2.1.3 Administrativt kontaktutvalg

Kontaktutvalget skal sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen. Utvalget består av

- administrasjon til Vega kommune v/miljøvernssjef Margrethe Wika
- reiselivssjef Hilde Wika
- landbrukssjef Ove Horpestad
- administrasjonen til Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv v/daglig leder Rita Johansen

samt verneområdeforvalter Jannike Wika/Isa Skjelbostad. Kontaktutvalget hadde 2 møter i 2021. Referat fra møtene ligger som vedlegg.

2.2 Planarbeid

Vega verneområdestyre fikk tildelt 25 000 kr til revidering av skjøtselsplan for Lånan fuglefredningsområde, og 25 000 kr til skjøtselsplan for Hysvær (nord) av Miljødirektoratet. **Skjøtselsplanen for de nordligste øyene i Hysvær (2021)** ble ferdigstilt i starten januar 2022. Skjøtselsplanen for Lånan fuglefredningsområde er fortsatt under arbeid.

2.3 Tiltak i verneområder

Bevilgningen fra Landbrukets utviklingsfond (LUF) til Vegaøyen verdensarvområde økte i 2018 fra 550 000 kr til 1 300 000 kr. I 2021 økte rammen til 2 100 000 kr. Økningen skyldtes økt bevilgning og omfordeling av midler. LUF-midlene skal gå til å styrke landbruket i verdensarvområdet. I 2021 gikk 165 000 kr til beitetilskudd og 194 000 kr til slåttetilskudd i verneområdene.

Vega verneområdestyre – Årsmelding 2021

Vega verneområdestyre søkte Miljødirektoratet om 1 236 850 kr til tiltak i verneområdene i 2021. De fikk utdelt 925 000 kr.

TILTAKENE I VERNEOMRÅDENE BLIR formalisert gjennom dialogmøter mellom forvaltningsmyndigheten, grunneiere, næringsaktører og SNO (Statens naturoppsyn). Her blir status, utfordringer og tiltaksbehov drøftet. Dette danner i tillegg grunnlaget for forvaltningsmyndighetens innmelding av behov for oppsynsinnsats i våre verneområder. Årets tiltaksmidler ble brukt til følgende:

Tiltak	Navn	Bestilling	Budsjett 2021
1	1 Beiting i Holandsosen naturreservat	26000	10000
2	2 Beiting i Hysvær/Sola LVO	78000	30000
3	3 Hogst av sitkagran i Muddvær fuglefredningsområde	300000	292000
4	4 Beiting i Kjellerhaugvatnet naturreservat	26000	10000
5	5 Slått i Lånan	70000	91500
6	6 Fjerne spredt sitkagran	25000	15000
7	7 Slått i Skjærvær	50000	50000
8	8 Slått i Flovær	22000	22000
9	9 Slått i Muddvær	30000	30000
10	10 Hogst av sitkagran av skogbrukselever	35000	25000
11	11 Informasjonsmateriell på norsk, engelsk og tysk.	32850	20000
12	12 Rydding etter hogst av lauvkratt	20000	25000
13	13 Utedo på Sjøla	30000	30000
14	14 Utedo i Lånan	30000	8500
15	15 Fuglekikkerhus	250000	100000
16	16 Utarbeiding av nye verneplakater	70000	28000
17	17 Hogst av sitkagran og furu i Hysvær	0	10000
	Informasjon/formidling av verneområdene fra verdensarvsenteret	50000	0
18	18 Marin forsøpling og informasjon	25000	50000
19	19 Utbedring av jordkjeller	5000	5000
20	20 Bekjempelse av predator	10000	15000
21	21 Bekjempelse av predator	12000	12000
22	22 Informasjon og annonsering	15000	10000
23	23 Vedlikehold og utbedring av beitegjerde Holand og Kjeller	10000	6000
24	24 Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	5000	5000
25	25 Uforutsette utgifter	10000	25000
	Samlet pott	1236850	925000

Tiltakene i verneområdene skal være i tråd med forvaltnings-/skjøtselsplan eller andre relevante styringsdokumenter. Midlene skal gå til tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, inkludert investeringsutgifter til informasjon, skjøtsels-, og tilretteleggingstiltak. Midlene disponeres av verneområdestyret.

2.3.1 Skjøtselstiltak

Vega verneområdestyre følger de anbefalingene om best mulig skjøtsel som gis gjeldene skjøtelsplaner for verneområdene på Vega. Grunneierne selv, lokale bønder og evt. andre innleide arbeidsfolk gjennomfører skjøtselen.

Beiting

I Holandsosen naturreservat er kystlynghei den dominerende naturtypen, og i Kjellerhaugvatnet naturreservat er våtmark den dominerende naturtypen. Beiting er en måte å skjøtte disse naturtypene. Vega verneområdestyre ga tilskudd for beiting i begge naturreservatene fra mai til oktober i 2021.

Det ble gitt tilskudd til beiting med 35 sau i Hysvær, innenfor Hysvær/Søla landskapsvernområde.

Hogst av sitkagran

Vega verneområdestyret har hatt et pågående hogstprosjekt i verneområdene siden 2012. Pr. desember 2021 gjenstår det noen felt i Kjellerhaugvatnet naturreservat. Sitkagranfrø sprer seg i stor grad fra områdene utenfor verneområdene og inn i verneområdene på hovedøya. Dette gjelder spesielt for Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat. Det er positivt at flere grunneiere utenfor verneområdene har fjernet sitkagranskog fra sin eiendom de siste årene, også i 2021.

I 2021 ble gjennomført hogst av sitkagran og furu i Hysvær. Det ble også tatt ut et felt med sitkagran og buskfuru i Muddvær. Det har i tillegg blitt gjort en innsats i å fjerne ettervekst av sitkagran i Kjellerhaugvatnet.

Bilde 2 Sitkafelt i Muddvær som ble hogd høsten 2021, før og etter hogst. Foto: Jannike Wika og Runar Omnø.

Det har tidligere år blitt gjort en kjempeinnsats av skoleelever fra Vega skole og Brønnøysund videregående med å plukke små sitkagran som har spredt seg i naturreservatene. Dette lot seg ikke gjennomføre i 2021 p.g.a. covid-19 restriksjoner. Arbeidet er ikke slutført.

Slått

Det gjennomføres manuell slått i alle fire fuglefredningsområdene: Lånan, Skjærvær, Flovær og Muddvær. I Skjærvær slås det to ganger (én i juni og én sent i juli). I Flovær, Lånan og Muddvær slås det kun én gang (i juli). I tillegg slås det maskinelt på Søla og manuelt i Hysvær.

Bilde 3 Slåttemark i Lånan fuglefredningsområde. Foto: Thomas H. Carlsen

Det er store utfordringer med erosjon særlig i Muddværet. NIBIO Tjøtta testet i 2017 og 2018 ut erosjonsforebyggende tiltak. Prosjektet gikk ut på å så inn prøvefelt med stedege grasarter også i kombinasjon med tang i kombinasjon med fangst av vånd. Prosjektet er et samarbeid med grunneiere og Vega verneområdestyre. I forsøksperioden var det lite vånd i tillegg til lite/ingen nedbør. Resultatene fra forsøket hadde tilnærmet ingen effekt noe som antas var på grunn av en kombinasjon mellom ekstremt tørke og for kort forsøksperiode. NIBIO har fortsatt forskningsprosjekt for å utarbeide en perfekt frøblanding som er tilpasset vårt miljø. De antar å ha den klar i løpet av 2022.

Sviing av kystlynghei

Vega verneområdestyre fikk i 2012 laget en sviplan for Holandsosen naturreservat. Denne gir praktiske råd om sviing av den utvalgte naturtypen kystlynghei. Verneområdeforvalter har ledet arbeidet med å svi ca. 10 daa hvert år. Det ble svidd i Holandsosen naturreservat også i 2021.

Bilde 4 Lyngbrenning i Holandsosen naturreservat (april 2021). Foto: Jannike Wika

Grunneiere på Hysvær har tradisjon med å svi lyng på flere øyer i Hysvær/Søla landskapsvernområde.

2.3.2 Tilretteleggingstiltak

Verneområdeforvaltningen på Vega har siden 2016 samlet inn kunnskap fra naturen og fra brukere og interessenter i området, om tilrettelegging i verneområdene på Vega. I denne prosessen har det vært møter med grunneiere og interessenter fra alle verneområdene på Vega. Resultatet av prosessen er en Besøksstrategi for verneområdene som ble endelig godkjent av Miljødirektoratet i 2020. Vega verneområdestyre er i gang med å gjennomføre tiltakene som er tatt med i tiltaksplanen i besøksstrategien.

I **Holandsosen** naturreservat finnes det to innfallsporter og to stier; en fra Viksås til Holand og en til Sør-Nautøya. Stien fra Viksås går gjennom den gamle bosettingen Strauman. Lokale initiativtakere ønsket å merke stien til den tidligere bosettingen i Sør-Nautøya. Verneområdeforvalter har merket opp stien digitalt. Ifølge Besøksstrategien for verneområdene på Vega (2020) skal stien til Sør-Nautøya være en lokal sti. Det vil si at denne stien ikke markedsføres i for eksempel turistbrosjyrer for å begrense ferdselen i naturreservatet. Tavle i Sør-Nautøya gir informasjon om bosettingen som var der frem til 60-tallet.

Bilde 5 Informasjonstavle om bosettingen i Sør-Nautøya, Holandsosen naturreservat (desember 2020). Foto: Jannike Wika

I **Kjellerhaugvatnet** finnes det to innfallspor og en sti gjennom Kjellerhaugvatnet naturreservat. I tillegg har Vega verneområdestyre etablert en parkeringsplass ved hovedveien på Nes med informasjonstavle med vei/sti videre til gapahuken. Stien mellom Nes og Svea skal, ifølge Besøksstrategien for verneområdene på Vega (2020) være lokal og skal ikke markedsføres.

Informasjonspunktet på Kjellerhaugen (gapahuken) brukes hovedsakelig av lokalbefolkningen. Punktet er godt egnet til fuglekikking. Verneområdestyret låner ut tre teleskop gratis gjennom verneområdeforvalters kontor.

Fuglekikking er en fritidsaktivitet som innebærer observasjon av fugler med kikkert, teleskop eller det blotte øye. Interessen for fugl er stor lokalt, noe som vises når det arrangeres arrangement om fugl. Besøksstrategien for verneområdene på Vega foreslår fuglekikkerhus ved Sveavatnet. Dette punktet ved Sveavatnet er allerede mye brukt av lokale fuglekikkere. Vega verneområdestyre hadde som mål at bygget kommer opp i løpet av 2021. Dette lot seg ikke gjennomføre grunnet tidsbegrensning. Det ble i stedet etablert en parkeringsplass ved veien mot Hongset, som kan brukes for besøkende av fuglekikkerhuset. Fuglekikkerhuset er planlagt å komme på plass i løpet av 2022.

I **Eidemsliene** naturreservat er det to merkede stier. Stien som går til Ervika brukes av lokale og andre turister som enten går til Ervika og tilbake eller de fortsetter videre på merket sti til Sundsvoll. Vega verneområdestyre sluttførte i 2019 en kloppet sti på 80 meter på denne delen av stien for å hindre mer skade på vegetasjonen.

Vega verneområdestyre satte i 2015 opp en gapahuk utfor verneområdegrensene på Eidem. Gapahuken fungerer som et rekreasjonssted og som informasjonspunkt for Eidemsliene naturreservat.

Kaiforeningen på **Søla** fikk i 2020 tilskudd fra blant annet verneområdeforvaltningen for å lage ny flytebrygge. Flytebrygga ble ferdig til sesongen 2020 og den er tilgjengelig for allmenn bruk.

I **Muddvær** ble det i 2020 bygd et toalett som kan brukes for allmennheten (vist på bilde under).

Tidligere år har skogbrukselever fra Mosjøen kommet til Vega og hjulpet til med å fjerne plantefelt med sitkagran i og utenfor verneområdene. Jobben de og andre har gjort med å ta ut sitkagran og buskfuru i verneområdene har gjort at det ikke var mye hogst igjen. I 2021 kom 14 elever og lærer fra skogbrukslinja på Vefsn VGS. De gjorde en kjempejobb med skoging, sitkagranfjerning, og klossing av Steinalderløypa og opp til Vegdalen.

Bilde 6 Skogbrukselever på besøk i uke 39 bidrar med skjøtselstiltak. Foto: Marius Jensen

2.3.3 Informasjon

Det er ilandstigningsforbud på øyene i Lånan/Skjærvær naturreservat i tidsrommet 15.april – 31.juli. Det er tillatt å gå i land på øyer hvor det står hus dersom man har avtalt dette med grunneier på forhånd. Verneområdeforvaltningen informerer brukerne av området om regelverk før og under sesongen gjennom dialog med brukerne av området, gjennom annonsering i aviser og i sosiale medier.

3.0 Andre prosjekt

3.1 Marin forsøpling

Verdensarvområdet består av 6500 øyer, holmer og skjær spredt over 1072 km² og det er svært krevende å rydde de mange hundre tonn plast og glass som befinner seg i strandlinjene i dette området. Lokal forvaltning har i flere år hatt samarbeid med grunneiere om tiltak/ordninger for å rydde så mange av strendene i verdensarvområdet som mulig:

- Lokale og regionale skoler rydder strandsøppel i verdensarvområdet. På disse aksjonene går søppelplukkerne grundig til verks og kan samle inntil 460 sekker med rak søppel på en tredagers aksjon.
- Grunneiere i utværene i verdensarvområdet samler selv inn strandsøppel som SNO henter eller organiserer henting og får brakt til avfallsmottak.
- «Hold Vegaøyan Verdensarv Ren» er et samarbeidsprosjekt mellom lokal forvaltning og Vega verdensarvsenter AS, som ble gjennomført i 2019, 2020 og 2021. Prosjektet ble i 2020 finansiert med tilskuddsmidler fra blant annet Handelens miljøfond. Gjennom dette prosjektet fikk 20 lokale ungdommer være strandryddere i verdensarvområdet i sommerferien. Disse samlet inn 7000 kg marint avfall i samarbeid med In The Same Boat.
- Ryddestasjoner med søppelsekker til frivillige som vil rydde en strand i verdensarvområdet og i buffersonen. Ryddestasjonene er plassert på Nes, Gardsøya, Eidem, Sundsvoll og Vegstein. Her er det samlet inn 1500 kg marint søppel.

Bilde 7 Fra søppelrydding med Hold Vegaøyan Ren. Foto: Marius Jensen

3.2 Kystkultur med 8. klasse

Vega verneområdestyre bidrar en dag hver vår sammen med 8.klasse ved Vega skole, Kystlaget og Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv, i prosjektet Kystkultur på Vegstein. Innholdet for dagen har variert avhengig av størrelsen på klassen og værforbehold. Men hovedpunktene er at vi møtes på Vegstein og gjennomgår dagen sammen med klassen. Elevene får

- fisker krabbe med en lokal fiser
- delta på organiserte aktiviteter i/ved Kystlagets lokaler
- gåtur til Vegsteinfjellet hvor det er god oversikt over Vegaøyan Verdensarv
- koke og smake krabbe
- omvisning på museet på Vegstein
- Quiz og oppsummering

3.3 Grågås «Fra problem til ressurs»

Bakgrunn for prosjektet Vega kommune v/jordbrukssjef sendte 20.08.2019 brev til Fylkesmannen i Nordland med en situasjonsbeskrivelse av situasjonen med den økende grågåsbestanden og de økende problemer med beiteskader. I brevet ber kommunen om dialog med Fylkesmannen for å se på tiltak for å regulere grågåsbestanden på Vega. Vega kommune Vega verneområdestyre - Årsmelding 2020 17 sier i brevet at de blant annet ønsker å teste ut bestandsregulerende vårjakt hvor man trenger særskilt tillatelse fra Miljødirektoratet.

Fylkesmannen i Nordland sendte svar 08.11.19 på henvendelsen hvor de blant annet viser til at tiltakene innenfor dagens regelverk må være godt utnyttet før en eventuelt ser på tiltak utenfor regelverket. Et av tiltakene som Fylkesmannen foreslår er prosjektet «Beitende grågås – fra problem til ressurs», der jordbrukssjef, verneområdeforvalter, daglig leder i verdensarvsenteret og Stiftelsen ble oppfordret av seniorrådgiver Arne Farup ved Fylkesmannens landbruksavdeling til å bli med på studiet «Prosessledning og Prosjektdesign». Studiet er i regi av Høgskolen i Volda og Utviklingskompetanse AS i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland. Forslaget resulterte i at daglig leder i senteret og Stiftelsen ble med på studiet, mens alle fire dannet en arbeidsgruppe for å samarbeide om og gjennomføre prosjektet «Grågås – fra problem til ressurs». Arbeidsgruppa er: Ove Horpestad (Vega kommune), Rita Johansen (Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv), Berit Martinussen (Vega verdensarvsenter AS), John-Arne Ludvigsen (Vegajakt) og Isa Skjelbostad (verneområdeforvalter, tok over for Jannike Wika november 2021) som leder. Ut fra signaler ved oppstart ble vi forespeilet av prosjektet vil komme inn under formålet for LUF-midlene som tildeles Vega kommune. Gjennomføringen av selve prosjektet med bl.a. innleie av jegere, vil være avhengig av delfinansiering gjennom LUF-midlene.

Mål med prosjektet

- Redusere grågåsbestanden på Vega gjennom økt jakttrykk
- Utnytte grågåsbestanden som en ressurs
- Ivareta kulturlandskapet
- Formidle verdensarvverdiene og skape aktivitet i Vega verdensarvsenter

Aktiviteter så langt:

Det ble gjennomført jakt av innleid gåsejegere i 2020. Jegeren opplevde at det var svært vanskelig å felle grågås etter at tidligjakta, som starter 26. juli, var godt i gang. De mente at grågås allerede var blitt skremt og en stor del av bestanden var på dette tidspunktet begynt å trekke sørover. Dette støttes av Forvaltningsplanen for grågås i Nordland (2019 - 2025) som sier at «Registreringer fra Vega viser at mens gåsa ankom 10.april tidlig på 70-tallet ankommer den nå rundt 15. mars (Vang, 2014). Som en konsekvens av tidligere ankomst og tidligere hekking er gåsa også fysisk i stand til å trekke sørover tidligere. Dette kan føre

til utfordringer knyttet opp mot jaktuttaket dersom utviklingen fortsetter, da gåsa potensielt har reist før jakta starter.

Det ble fanget totalt 124 grågås i 2021.

Prosjektgruppa ønsker å få opp interessen rundt mat av gåseprodukter. Arrangement var planlagt på Vega verdensarvsenter, men ble utsatt grunnet covid-19.

Eggsanking har blitt gjennomført på hovedøya Vega, med rapportering til Vega kommune. Organisert eggsanking med skoleelever i Hysvær ble ikke gjennomført i 2021 grunnet covid-19.

Idé om å ha en festival rundt grågås for å vekke interesse rundt grågås som mat, eggsanking med hund, og øke generell interesse for fugl. Dette har foreløpig ikke vært mulig å få gjennomført.

Planer om å skape interesse blant unge, med fokus på human jakt.

Pilotprosjekt for å teste skremming av gås med laser. Vega Jakt har blitt tildelt penger fra LUF for å gjennomføre dette prosjektet, og det er kjøpt inn laser. Laseren skal testes ut i Hysværet i 2022. Tanken er at dette vil ha mindre påvirkning på annet fugleliv, som Ea, da det er lydløst og ikke vil skremme andre enn de individene man sikter på. Det er mer humant, og har høyere sikkerhet enn jakt.

Prosjektgruppa er i planleggingsfasen om å få på plass hundekurs i forbindelse med eggsanking. Lundehund har tidligere blitt brukt til å sanke inn lundeegg, og er en hunderase som står i fare for å forsvinne. Vega kan være pilotprosjekt for å bruke lundehund til å søke gåseegg. Håp om at dette også skal føre til spennende oppgaver for hund og eier, og skape interesse på tvers av generasjoner.

Langsiktige planer

1. Etablering av mottak på Vega som kjøper grågås av jegere.
2. Legge til rette for et årlig grågås-arrangement på Vega verdensarvsenter
3. Samarbeide med forskningsinstitusjoner og ta initiativ til masteroppgaver om grågås på Vega i forhold til forvaltning/bestandsutvikling.

På grunn av situasjonen med covid-19 i 2020 og 2021 har flere av de planlagte prosjektene blitt utsatt til 2022.

Vi vil holde Vega kommune orientert om framdriften i prosjektet.

4.0 Rapportering SNO – lokalt

I dette kapitlet følger et utdrag fra SNO sin årsmelding for 2021. Hele årsmeldingen til SNO ligger på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Vega1>

SNO har loggført 350 arbeidstimer i Vega i 2021, hvorav 157 timer er relatert til minkarbeid. Det er med tjenestebåt loggført totalt 2134 km kjørt oppsyn/tilsyn og gjennomføring av tiltak i verneområder/verdensarvområdet i Vega. 1134 km av disse er kjørt i forbindelse med uttak av mink. SNO-Helgeland hadde ikke tilgang på operativ tjenestebåt fra januar til april pga. skifte av motorer.

SNO-Helgeland har fått utrettet en del av de bestilte registrering- oppsyns- og tilsynsoppdrag. Omfanget av enkelte oppdrag har dog blitt noe begrenset. Dette kan ha flere årsaker.

Generelt er det fortsatt slik at ressursituasjonen i SNO utvilsomt ikke helt står i forhold til oppgaveporteføljen. Spesielt kan dette ha med at lokalt SNO ut fra spesielle lokale forhold får føringer på å prioritere andre oppgaver, som for eksempel laksoppsyn. Helgeland har de siste år hatt en uheldig utvikling hva gjelder ulovlig fiske etter anadrom fisk.

Det har i aktuelt tidsrom vært utført oppsynsturer spesielt rettet inn med tanke på ilandsstigningsforbud. Det er ikke gjort observasjoner av brudd på bestemmelsene. Det er heller ikke mottatt tips om at reglene for ilandsstigningsforbud har vært brutt.

SNO har som tidligere bistått verneområdeforvalter ved en del oppdykkende oppgaver og transportbehov.

 <p>Årsrapport for 2021 til Vega forvaltningsstyre fra SNO</p> 	<p style="text-align: right;"><small>Årsrapport for 2021 til Vega forvaltningsstyre fra SNO M-1500</small></p> <h3>1. Kjerneoppgaver (kontroll, tilsyn, informasjon, mv)</h3> <p>Kontroll med etterlevelsen av spesifiserte miljølover er kjerneaktiviteten i SNO. Basisen i det løpende kontrollarbeidet består av uniformert tilstedeværelse i aktuelle naturområder kombinert med rutinemessig kontroll av etterlevelsen av regelverket. Den rutinemessige kontrollen skal skje i form av stikkprøver og systematisk oppfølging av etterretningstips. I tillegg skal det gjennomføres risikobasert oppsyn i spesielle områder der omfanget av miljøkriminalitet erfaringsmessig ligger høyt. Dette kan med fordel skje i et koordinert og formalisert samarbeid med andre myndigheter og oppsynsaktører.</p> <h4>1.1 Motorferdsel, Kulturminner</h4> <p>Generelt har det i 2021 vært utført lite eller kun sporadisk oppsyn/tilsyn i Vega innenfor feltet motorferdsel, mens en for kulturminner har utført bestilte oppgaver.</p> <h5>1.1.1 Føringer fra KLD eller Miljødirektoratet</h5> <p>Utdrag fra føringer: Motorferdsel: Kontroll med motorferdsel skal være rettet mot at lovlig kjøring skjer i tråd med regelverket, samt å avdekke og følge opp ulovlig kjøring. Kulturminner: Fokus i oppsyn med kulturminner skal være på automatisk freda, synlige kulturminner i utmark og fortrinnsvis i verneområder.</p> <h5>1.1.2 Kort om aktiviteten</h5> <p>Hva gjelder motorferdsel er det ikke foretatt kontroller i 2021 i Vega, - hverken til lands eller til vanns. Vega har 2 kulturminner som SNO har tilsyn med. Dette er "Bremstein Fyr" og "Fiskeværret Skjærvær".</p> <h5>1.1.3 Resultater eller reaksjoner</h5> <p>SNO har ikke skrevet noen anmeldelser etter Lov om motorferdsel i utmark i Vega i 2020. Det har innkommet tips om mulig ulovlig barmarkskjøring, men tipsene lot seg ikke verifisere. SNO-Helgeland har ikke observert trafikk med vannscooter, - eller fått tips om slik kjøring, i Vega. Det er utført tilsyn av begge kulturminnene i Vega i 2021.</p> <h5>1.1.4 Utviklingstrekk eller utfordringer</h5> <p>Mtp motorferdsel og kulturminner, - intet relevant til Vega.</p> <h5>1.1.5 Anbefalte oppfølgingspunkter</h5> <p>Det er ikke planlagt kontroller i Vega rettet spesifikt mot motorferdsel for 2022. Aktiviteten vil bli begrenset til eventuelle konkrete hendelser eller informasjon om mulige lovbrudd.</p>
--	---

5.0 Vega verneområdestyrets deltakelse

Det ble holdt syv styremøter i 2021. Møteinnkalling og protokoller for møtene legges ut på nettside <https://www.nasjonalparkstyre.no/Vega1>

I 2021 ble det gjennom Vega verneområdestyre

- Gitt dispensasjon for lavtflyging og landing med helikopter i Eidemsliene, Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat.
- Gitt dispensasjon fra verneforskriftens forbud mot jakt og bruk av skytevåpen til å felle inntil syv otere i verneområdenes dunvær.
- Gitt dispensasjon fra verneforskrift for bygging av bolig, platt, og etablering av flytekai i Hysvær.
- Gitt dispensasjon fra verneforskrift for droneflyving i Lånan/Skjærvær naturreservat, Hysvær/Søla landskapsvernområde og Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde

Vega verneområdestyre var på befaring i Lånan fuglefredningsområde i juni 2021.

Styreleder har hatt jevnlig møter og befaring med verneområdeforvalter.

6.0 Verneområdeforvalters deltakelse

Arbeidsoppgavene for verneområdeforvalter har i 2021 vært:

- Følge opp tiltak med befaringer i verneområdene på hovedøya og i sjø, jfr. Kapittel 2.0 og 3.0.
- Rapportere om tiltakene i verneområdene til Miljødirektoratet.
- Fremme innstillinger og forberede saker for styret.
- Forberede og gjennomføre møtene med rådgivende utvalg og administrerende kontaktutvalg.
- Informere om Vega verneområdestyrets arbeidsoppgaver og muligheter.
- Daglig drift med økonomiarbeid.

I tillegg har verneområdeforvalter representert miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen Nordland i følgende fora:

- Møter med prosjektgruppe ledet av Miljødirektoratet om fjerning av fremmede treslag fra norske verneområder - Kompetanseoppbygging og koordinert organisering 2019-2021.

VEGA - Administrativt kontaktutvalg - Vega
verneområdestyre
Til:

Vår dato:
24.11.2021

Vår ref.:
2017/1530

Saksbehandler, innvalgstelefon
Isa Skjelbostad, 75547968

Kopi til:

Referat Administrativt kontaktutvalg 24. november 2021

Sted: Vega verdensarvsenter
Tid: Onsdag 24. november kl. 8:30 – 12
Tilstedet: Hilde Wika (reiselivssjef i Vega kommune), Margrethe Wika (Miljøvernsjef i Vega kommune), Ove Horpestad (jordbrukssjef i Vega kommune), Rita Johansen (daglig leder i Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv), Isa Skjelbostad (Verneområdeforvalter Vega)

Saksliste

- Status tiltak 2021

Alle tiltak som ble satt i gang i 2021 er fedigstilt, gjenstår å betale ut midlene. Tiltak 13 og 14, utedo på Søla og i Lånan, ble ikke gjennomført i 2021. Hvis grunneierne fortsatt ønsker dette, kan det tas med i neste års budsjett. Må ha søknad for utedo i Lånan. Tiltak 14, fuglekikkerhus, ble ikke gjennomført i 2021, pengene er brukt på parkeringsplass i tilknytning til fuglekikkerhuset. Fuglekikkerhuset blir med på budsjettet til neste år.

Medberegnet de midlene som skal betales ut før jul, har Vega verneområdestyre ca. 39.000 kr igjen på årets budsjett. Ideen om å utvide og forbedre parkeringsplass til Kjellerhaugvatnet luftes. Ingen har noe stort ønske om dette. Lufter også ideen å bruke disse resterende midlene til å være med å betale for værstasjon på verdensarvsenteret. Verneområdeforvalter tar dette videre til verneområdestyret.

- Bestilling av ressurser SNO 2022

SNO har formidlet at de ikke vil bruke ressurser på større uttak som hogst. De vil heller ikke bruke midler på formidling og aktiviteter med barn og unge. Kontaktutvalget synes dette er synd, og ønsker at dette skal tas inn igjen i SNO's prioriteter.

Kontaktutvalget vil at det skal være større fokus på tilsyn/kontroll ifm motorferdsel i verneområdet, da det er erfart høye hastigheter med båt i områder hvor det skal vises hensyn for hekkende fugl. Dette gjelder spesielt sommerstid.

Ellers vil det bestilles:

Verneområder	Prioritet (kategori 1, 2, 3, 4 etc)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evt henvisning	Rapportering (rapportformat, lagringssted for rapp., egenkapsdata ol.). Stand. rap.verktøy som Verneområdelogg, Artsobs, Natstat, anmeldelsesbase og Rovbase skal benyttes.
Tilsyn/kontroll		Lånan/Skjærvær NR (inklude	Hold faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Hysvær/Søla LVO	Hold oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Muddvær FFO	Hold oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Hollandosen NR	Hold oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Eidemsliene NR	Hold oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Kjellerhaugvatnet NR	Hold oppsyn med faste hekke- og ynglelokaliteter for trua/sårbare arter.			
Tilsyn/kontroll		Alle verneområdene i Vegaø	Hold tilsyn med grensemerker, skilt og informasjonstavler.		Verneområdelogg	
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Verneområder i sjø samt dui	Felles befaring med verneområde	2	Tidspunkt for befaringsdager, avtal	Rapportering
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Muddvær FFO	Jakt/felling mink	4	Fellefangst. Betjening av minkfeller	Verneområdelogg og rapportering
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Hysvær/Søla LVO	Jakt/felling mink	4	Fellefangst. Betjening av minkfeller	Verneområdelogg og rapportering
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Lånan/Fløvær FFO	Jakt/felling mink	4	Fellefangst. Betjening av minkfeller	Verneområdelogg og rapportering
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Lånan/Skjærvær NR	Jakt/felling mink	4	Fellefangst. Betjening av minkfeller	Verneområdelogg og rapportering
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Vega verdensarvområde	Jakt/felling mink	2	Fellefangst. Betjening av minkfeller	Verneområdelogg og rapportering
Tilsyn/kontroll		Lånan/Skjærvær NR	Overvåkning i henhold til ilansstje	2		
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Verdensarvområdet	Organisere oppsamling av strand:	4	Grunneiere i verneområdene	Mudd Verneområdelogg og rapportering
Kartlegging/registrering/overvåking (inkludert bevaringsmål)		Lånan/Skjærvær NR og Hysv	Øke kunnskapen om vintertilholds	3	Vinterregistrering (januar/februar/	Artsobs og verneområdelogg
Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)		Alle verneområdene i sjø	Felles befaring med båt til verneor	5		Rapportering
Informasjon		Hysvær/Søla LVO	Jfr. besøksstrategi (2020). Sette opi	1		Rapportering
Informasjon		Lånan, Fløvær og Skjærvær	Jfr. besøksstrategi (2020). Sette opi	3		Rapportering
Informasjon		Kjellerhaugvatnet NR	Jfr. besøksstrategi (2020). Sette opi	1		Rapportering
Informasjon		Kjellerhaugvatnet NR	Jfr. besøksstrategi (2020). Sette opi	0,5		Rapportering
Informasjon		Hollandosen NR	Jfr. besøksstrategi (2020). Sette opi	0,5		Rapportering
Informasjon		Muddvær FFO	Jfr. besøksstrategi (2020). Henge o	0,5		Rapportering

- Gjennomgang og revidering av tiltaksplan i besøksstrategien

-

De fleste tiltak tas med videre.

Vurderer om det kan være lurt å ikke sette opp søppelkasser på parkeringsplassene til Kjellerhaugvatnet. Hvem skal disponere disse søppelbøttene, og hvem har ansvar for å tømme dem? Dette kan også føre til at det blir brukt som parkeringsplass for campingbil/vogn, noe vi ikke ønsker.

Utbedring av parkeringsplasser for Kjellerhaugvatnet, Holandsosen og Eidemsliene: Dette kan føre til mer turisme inn i områdene enn områdene tåler. Mer optimistiske til å signalisere utad at tursti for Holandsosen og Kjellerhaugvatnet starter ved verdensarvsenteret, og gå videre derfra. Positivt i at det trekker inn nærmiljøet, besøkende går forbi aktører som driver med forskjellige aktiviteter på veien (kajakk-utleie etc.) som kan fungere som reklame for dem. Krever god skilting langs veien slik at det er lett for besøkende å finne frem.

Lage tavle som synliggjør historien om Groven: Fint tiltak, redd for at det kan føre til for mye aktivitet og dermed ødeleggelse av Groven. Diskuteres.

Nytt: Informasjonsskilt i fuglekikkerhuset som skal settes opp i 2022. Med info om hensyn for natur og dyreliv, ferdsel i verneområdet og plakat om fugler man kan observere fra fuglekikkerhuset.

Rakk ikke gjennom alle tiltakene på lista. Kontaktutvalget skal se på det og gi tilbakemelding til verneområdeforvalter.

- Beiting Kjellerhaugvatnet

-

Det er mye sitkaskudd i Kjellerhaugvatnet og holandsosen. Det er gjort arbeid i Kjellerhaugvatnet i år for å fjerne disse i et utvalgt område, og dette tas med videre til 2022, forhåpentligvis i større omfang. Her er det i tillegg ønske om at det skal gå geit i tillegg til sau på sommerbeite, da geit er mer «altetende» enn kvitsau. Verneområdeforvalter kontakter geitebønder og sauebønder ang. dette, og kontakter Nibio for å forhøre seg om hvor mange dyr det kan gå i området (geit er ikke medregnet i skjøtselplanene). Det er også mulig med utgangersau på vinterbeite.

- Tiltak 2022

Utkast til budsjett for 2022 ser foreløpig slik ut, men er ikke en ferdig utgave:

Tiltak	Navn	Budsjett 2021	Foreslått 2022
1	1 Beiting i Holandsosen naturreservat	10 000	30 000
2	2 Beiting i Hysvær/Sola LVO	30 000	30 000
3	3 Hogst av sitkagran i Muddvær fuglefredningsområde	292 000	0
4	4 Beiting i Kjellerhaugvatnet naturreservat	10 000	20 000
5	5 Slått i Lånan	91 500	91 500
6	6 Fjerne spredt sitkagran	15 000	150 000
7	7 Slått i Skjærvær	50 000	50 000
8	8 Slått i Flovær	22 000	22 000
9	9 Slått i Muddvær	30 000	30 000
10	10 Hogst av sitkagran av skogbrukselever	25 000	47 000
11	11 Informasjonsmateriell på norsk, engelsk og tysk.	20 000	20 000
12	12 Hogst av lauvkratt	25 000	0
13	13 Utedo på Sola	30 000	30 000
14	14 Utedo i Lånan	8 500	30 000
15	15 Fuglekikkerhus	100 000	150 000
16	16 Utarbeiding av nye verneplakater	28 000	28 000
17	17 Hogst av sitkagran og furu i Hysvær	10 000	0
18	18 Marin forsøpling og informasjon	50 000	50 000
19	19 Utbedring av jordkjeller	5 000	5 000
20	20 Bekjempelse av predator	15 000	15 000
21	21 Bekjempelse av predator	12 000	12 000
22	22 Informasjon og anonsering	10 000	30 000
23	23 Vedlikehold og utbedring av beitegerde	6 000	6 000
24	24 Vedlikehold av gjerde i Skjærvær	5 000	5 000
25	25 Plukking og klipping av sitka Kjellerhaugvatnet, Holandsosen og Hysvær		20000
26	26 Uforutsette utgifter		10000
27	27 Befaring i verneområdene m/båt		30000
	Samlet pott	860 000	851 500

Jannike (tidligere verneområdeforvalter) anbefaler å søke mer midler til beiting i 2022. Det er også snakk om å bruke NoFence, som kan føre til større utgifter. Det vil derimot spares inn på reparasjon av beitegerde. I tillegg anbefaler hun å søke om 150 000 kroner til fjerning av sitkagran i Kjellerhaugvatnet, og fortsette i området rundt der det er fjernet sitkagran i år.

Verneområdeforvalter ønsker å som tidligere år søke midler til hogst med skogbrukselever, og anbefaler å søke mer midler til dette enn i 2021.

Det står foreløpig 0 kroner på hogst-poster, men ønsker å bruke midler på dette dersom det er området som trenger å hogges. Verneområdeforvalter skal undersøke hvor det er nødvendig med hogst i 2022.

Det er mulig fuglekikkerhuset blir dyrere enn først antatt, da pris på materiale har gått opp.

Tiltak 25 er tiltak som har blitt utført tidligere år, men ikke i 2021 pga. korona-restriksjoner. Her inviteres videregående-elever ut i naturreservatene og hjelper til å plukke sitka-skudd.

Administrativt kontaktutvalg anbefaler å legge inn en post på befaring i verneområdene med båt, da det er behov for flere befaringer enn det SNO kan assistere med i løpet av året.

- Eventuelt

Referent: Isa Skjelbostad, verneområdeforvalter

**RS 1/22 Høringsnotat - forslag til åpning av kyststrekket fra Trøndelag til Vega for
kommerseill taretråling
ST 17/22 Eventuelt**